

અસ્વીકરણ: સ્થાનિક ભાષામાં અનુવાદિત આ ચુકાદા/હુકમનો હેતુ પક્ષકારોને તેમની ભાષામાં જાણકારી ઉપલબ્ધ કરાવવા માત્રનો છે અને તેનો અન્યથા ઉપયોગ થઈ શકશે નહિ. અન્ય તમામ વ્યવહારિક તેમજ સરકારી ઉદ્દેશો માટે મૂળ અંગ્રેજી ચુકાદો/હુકમ જ પ્રમાણિત અને માન્ય રહેશે.

DISCLAIMER: The translated judgment in vernacular language is meant for the restricted use of the litigant to understand it in his/ her language and may not be used for any other purpose. For all practical and official purposes, the English version of the judgment shall be authentic and shall hold the field for the purpose of execution and implementation.

=====

અમદાવાદ મધ્યે ગુજરાતની ઉચ્ચ અદાલતમાં

૧. આર/લેટર્સ પેટન્ટ અરજી નં. ૧૦૫૫/૨૦૧૬

ઈન

આર/વિશેષ દીવાની અરજી નં. ૧૨૫૯૪/૨૦૦૨

સાથે

દીવાની અરજી (રહેવા માટે) નં. ૧/૨૦૧૬

ઈન

આર/લેટર્સ પેટન્ટ અરજી નં. ૧૦૫૫/૨૦૧૬

સાથે

૨. આર/લેટર્સ પેટન્ટ અરજી નં. ૧૫૧૬/૨૦૧૭

ઈન

મંજૂરી અને હસ્તાક્ષર અર્થે :

માનનીય ડૉ. ન્યાયમૂર્તિ શ્રી વિનીત કોઠારી

અને

માનનીય ન્યાયમૂર્તિ સુશ્રી ગીતા ગોપી

=====

૧.	૨. શું સ્થાનિક અખબારોના પત્રકારોને ચુકાદો જોવાની મંજૂરી આપવામાં આવે?	હા.
૨.	પત્રકારને જોવા દેવામાં આવે ?	હા.
૩.	શું ન્યાયમૂર્તિ ચુકાદાની વાજબી નકલ જોવા માંગે છે?	હા.
૪.	શું આ કેસમાં ભારતના બંધારણના અર્થઘટન અથવા તે હેઠળ કરવામાં આવેલા કોઈપણ આદેશ અંગે કાયદાના નોંધપાત્ર પ્રશ્નનો સમાવેશ થાય છે?	હા.

=====

આર/લેટર્સ પેટન્ટ અરજી નં. ૨૦૧૬નો ૧૦૫૫

૧. પાંડય મણિશંકર દાંજીભાઈ

૨. કુમારભાઈ જયસુખભાઈ મેહતા

૩. ડેવડ અલી રાજાબ અલી

૪. મહેશકુમાર રતનલાલ જોધવાની

૫. રતનલાલ નવલ જોધવાની

૬. અબ્દુલ ખય્યુમ ઇસ્માઈલભાઈ
૭. ઉસ્માન અબ્દુલ કરીમ
૮. દીન મોહમ્મદ મોહમ્મદ ઇસાક પઠાણ
૯. રહમાન પિરાભાઈ સોલાંકી
૧૦. મોહમ્મદ ખાલિદ કાસંભાઈ
૧૧. શેખ મોહમ્મદ રફિક મોહમ્મદ હુસૈનભાઈ
૧૨. ઇકબાલભાઈ ઇસ્માઈલભાઈ લોહિયા
૧૩. ઇન્ટખાબ મુમતાઝખાન
૧૪. ફારૂખભાઈ હુસૈનભાઈએ કહ્યું
૧૫. સલીમભાઈ ઇસાભાઈ દરિયા
૧૬. સલીમભાઈ ઇસાભાઈ દરિયા
૧૭. યુનુસભાઈ બચુભાઈ શેખ
૧૮. યુસુફભાઈ અબ્દુલ રહેમાન
૧૯. શેખ ઉસ્માન ડેવડ
૨૦. ઇબોભાઈ ઇસ્માઈલભાઈ મોમીન
૨૧. રાજાક બાયગ અનવર બાયગ
૨૨. અબ્દુલ મજીદ બાબુભાઈ શેખ
૨૩. યુસુફભાઈ સુલતાનભાઈ શેખ
૨૪. ગફરભાઈ અહેમદભાઈ મહતાર

૨૫. ફાતાની ઇસ્માઈલ ઇબ્રાહિમ
૨૬. સિરાજ અહેમદ ડોસ્ટ મોહમ્મદ અન્સારી
૨૭. રફિક યુસુફભાઈ ગોગરી
૨૮. યુનુસભાઈ યુસુફભાઈ ગોગરી
૨૯. રહીમભાઈ બચુભાઈ
૩૦. અબ્દુલ રઝાક ઇબ્રાહિમભાઈ
૩૧. રામેશચંદ્ર જયંતીલાલ મેહતા
૩૨. અબ્દુલ રાજ ઇબ્રાહિમભાઈ
૩૩. અનિલકુમાર પોપટભાઈ ગૌતમી
૩૪. અબ્દુલ વહાબ સતારભાઈ દસરાઈ
૩૫. ઇસ્માઈલભાઈ ઉસ્માનભાઈ ગોગરી
૩૬. રફિકભાઈ ઉસ્માનભાઈ ગોગરી
૩૭. ફારૂક મોહમ્મદભાઈ મિરાની
૩૮. અબ્દુલ કાદર હાજી મોહમ્મદ
૩૯. પ્રશાંત રમેશભાઈ મેહતા
૪૦. સાબીરભાઈ હસનભાઈ શેખ
૪૧. હરેશ મનસુખલાલ રાજગુરુ
૪૨. ભરતકુમાર વી. કાપાસી
- વિરુદ્ધ

૧. ગુજરાત રાજ્ય
૨. કલેક્ટર
૩. સિટી મામલ્દાર
૪. ચંચિવદ મેમન જમાત પબ્લિક ટ્રસ્ટ, REGI.NO.B/૧૫
૫. અમદુલ મજીદ કાસંભાઈ મેમન
૬. અનવર હાજી હુસૈનભાઈ દોરડીવાલા
૭. ફારુકભાઈ અલારાખભાઈ આધિયા
૮. ઉમરભાઈ અબુબકરભાઈ તિનવાલા
૯. ઈકબાલભાઈ અરબ
૧૦. અહેમદભાઈ યુસુફભાઈ લોટા
૧૧. સુત્રી મુસ્લિમ સમાજ, ભાવનગર તેના સભ્ય દ્વારા

=====

ઉપસ્થિત રહ્યા :

૨૦૧૬નો લેટર પેટન્ટ અપીલ નંબર ૧૦૫૫-પંડ્યા મણિશંકર ધનજીભાઈ અને
૪૧ અન્યો વિરુદ્ધ ગુજરાત રાજ્ય અને ૧૦ અન્યો

શ્રી મિહિર ઠાકોર, વરિષ્ઠ વકીલ શ્રી સંદીપ સિંધી સાથે શ્રી શાનિક ભટ્ટ સાથે
મેસર્સ સિંઘ માટે સુશ્રી અન્વી મજમુદાર સાથે અને અપીલકર્તા નં.૧ થી ૪૨ માટે
મેસર્સ સિંધી એન્ડ કંપની.

શ્રી મીત ઠક્કર, સામાવાળા નંબર ૧ માટે સહાયક સરકારી સરકારી વકીલ
સામાવાળા નં.૫ થી ૧૦ માટે શ્રી. શાકીબ એસ. અન્સારી માટે શ્રી એમ. ટી.
એમ. હકીમ

સામાવાળા નં.૧૧ માટે શ્રી એ. એસ. આસ્થાવાદી

સામાવાળા નં.૧ થી જને નોટીસ આપવામાં આવેલી છે.

૨૦૧૭ નો લેટર પેટન્ટ અપીલ નંબર ૧૫૧૬-સુન્ની મુસ્લિમ સમાજ, ભાવનગર

વિરુદ્ધ પાંડ્ય મણિશંકર ધનજીભાઈ અને ૫૧ અન્ય

અપીલકર્તાઓ માટે શ્રી એ. એસ. આસ્થાવાદી

શ્રી મીત ઠક્કર, સામાવાળા માટે સહાયક સરકારી પ્લીડર નં.૪૩,૪૫

વરિષ્ઠ વકીલ મિહીર ઠાકોર, સંદીપ સિંઘી, વ્હી શાનીક ભટ્ટ, સાથે, સુશ્રી
અનવી મજમુદાર સાથે સામાવાળા માટે સી. ઓ. Nos.૧ થી ૩,૪ થી ૪૧ અને
૪૨

સામાવાળા નં.૪૭ માટે એમ. આર. શાકીબ એસ.અન્સારી માટે એમ. આર.
એમ. ટી. એમ. હકીમ, ૪૮ થી ૫૨

=====

કોરમ:માનનીય ડૉ. ન્યાયમૂર્તિ શ્રી વિનીત કોઠારી

અને

માનનીય ન્યાયમૂર્તિ સુશ્રી ગીતા ગોપી

તારીખ: ૮ માર્ચ ૨૦૨૧

સીએવી જજમેન્ટ

(દ્વારા : માનનીય ડૉ. ન્યાયમૂર્તિ શ્રી વિનીત કોઠારી)

૧. હાલની ઈન્ટ્રા કોર્ટ અપીલ પંડ્યા મણિશંકર ધનજીભાઈ અને જી અન્ય લોકો દ્વારા દાખલ કરવામાં આવી છે, જેઓ સામાવાળા નંબર ૪ ઘાંચીવાડ મેમણ જમાત (બાદમાં બોમ્બે પબ્લિક ટ્રસ્ટ એક્ટ હેઠળ પબ્લિક ટ્રસ્ટ તરીકે નોંધાયેલ) ના ભાડૂત હોવાનો દાવો કરે છે, જેની નોંધણી નં.બી/૧૫ ભાવનગરમાં 'ઓલ્ડ ક્રિસ્ટિયન' ખાતે આવેલી દુકાનોમાં છે, જે ભાવનગરના નવાપુરા ખાતે સિટી સર્વે વોર્ડ નંબર ૩ ખાતે સર્વે નં.૭૬૧૭ થી ૭૬૨૨ અને ૭૬૩૦ ખાતે આવેલી છે. અપીલકર્તાઓ – અરજદારો તેમના દ્વારા દાખલ કરવામાં આવેલ સ્પેશિયલ સિવિલ એપ્લિકેશન નં. ૧૨૫૯૪/૨૦૦૨ ને આ અદાલતના વિદ્વાન એકલ ન્યાયાધીશ દ્વારા તારીખ ૨૩.૦૯.૨૦૧૬ ના હુકમથી મુખ્યત્વે આવી રિટ અરજી ચલાવવાનો અધિકાર, અદાલત સમક્ષ મહત્વની હકીકતો છુપાવવી અને તાબાની અદાલતોમાં વિચારણા હેઠળ રહેલ તેમના દ્વારા દાખલ કરવામાં આવેલ સિવિલ સુટ્સ જેવા કારણોસર રદ કરવામાં આવતા નારાજ/વ્યથિત થયેલ છે.

૨. શરૂઆતમાં, અહીં એમ કહી શકાય કે સામાવાળા નંબર ૪, ટ્રસ્ટે પહેલેથી જ સિવિલ જજ (સિનિયર ડિવિઝન), ભાવનગર-ઘાંચીવાડ મેમન જમાત વિ. ગુજરાત રાજ્ય અને અન્યોની અદાલતમાં ૧૯૯૮નો નિયમિત સિવિલ દાવો નં.૧૩ દાખલ કર્યો છે, જે લગભગ એ જ રાહત માટે છે, જેના માટે આ અદાલતના રિટ અધિકારક્ષેત્રમાં વર્તમાન મુકદ્દમો ટ્રસ્ટ દ્વારા જ બાંધવામાં આવેલી દુકાનોના ભાડૂતો દ્વારા શરૂ કરવામાં આવ્યો છે અને ઉપરોક્ત દાવામાં ટ્રસ્ટે ઉપરોક્ત મિલકત પર ઉપરોક્ત સર્વેક્ષણ સંખ્યાઓ માટે ઘોષણાના અધિકારનો દાવો કર્યો છે. અને રાજ્ય સત્તામંડળો સામે વાદીને ઉપરોક્ત જમીનમાંથી બેદખલ ન કરવા માટે પણ મનાઈ હુકમ.અમારા ધ્યાનમાં લાવવામાં આવ્યું હતું કે ૨૦૧૩માં વક્ષ અધિનિયમ, ૧૯૯૫ની કલમ ૮૩માં સુધારાને ધ્યાનમાં રાખીને વક્ષ બોર્ડ/ટ્રિબ્યુનલ, ગાંધીનગર, ગુજરાત સમક્ષ ઉપરોક્ત દાવો રજૂ કરવા માટે ભાવનગરના પમા વધારાના વરિષ્ઠ સિવિલ જજ દ્વારા પસાર કરવામાં આવેલા આદેશ દ્વારા સિવિલ પ્રોસિજર કોડ, ૧૯૦૮ના આદેશ ૭ નિયમ ૧૦ હેઠળ ઉપરોક્ત દાવો પરત કરવામાં આવ્યો હતો, જેમાં વક્ષ અધિનિયમ, ૧૯૯૫ હેઠળ વક્ષ ટ્રિબ્યુનલની રચનાની જોગવાઈ કરતા વક્ષ અધિનિયમ, ૧૯૯૫ની કલમ ૮૩માં પણ 'ભાડૂતને બહાર કાઢવા સંબંધિત વિવાદ અથવા તેના નિર્ણય' નો સમાવેશ કરવા માટે સુધારો કરવામાં આવ્યો હતો. ઉપરોક્ત અધિનિયમ હેઠળ વક્ષ અથવા વક્ષ મિલકતને લગતા કોઈપણ

વિવાદ, પ્રશ્ન અથવા અન્ય બાબત નક્કી કરવાની અગાઉની સામાન્ય સત્તાઓ ઉપરાંત 'વક્ક મિલકતના ભાડૂત અને ભાડૂતના અધિકારો અને જવાબદારીઓ. વિદ્વાન પરિષ્ઠ વકીલ શ્રી મીહીર ઠાકુરે અમારી સમક્ષ વધુમાં જણાવ્યું હતું કે ભાવનગરના પમા એડિશનલ સિનિયર સિવિલ જજની ઉપરોક્ત ટ્રાયલ કોર્ટ સમક્ષ સમીક્ષા અરજી દાખલ કરવામાં આવી છે, જેમાં ૧૯૯૮ના ઉપરોક્ત દાવાની બાકીની સુનાવણીને વક્ક ટ્રિબ્યુનલમાં સ્થાનાંતરિત કરવા માટે ઉપરોક્ત અદાલતને વિનંતી સાથે ઉપરોક્ત આદેશની તારીખ ૧૮.૧૨.૨૦૧૮ ની સમીક્ષા/ફેરફારની માંગ કરવામાં આવી છે.

૩. જો કે, અપીલકર્તાઓ – ભાડૂઆતો વતી ઉપસ્થિત રહેલા વિદ્વાન પરિષ્ઠ વકીલ શ્રી મિહીર ઠાકોરની દલીલોની સુનાવણી દરમિયાન, અમે અપીલકર્તાઓના વિદ્વાન વકીલ સમક્ષ એક શંકા અને પ્રશ્ન વ્યક્ત કર્યો હતો કે જો ટ્રસ્ટની માલિકી અથવા હક (ટાઈટલ) નો પ્રશ્ન જ આ રિટ અરજદારોનો મુખ્ય મુદ્દો હોય અને ભાડૂઆતો એ સિવિલ સુટની કાર્યવાહીને સમાંતર રિટ ક્ષેત્રાધિકારમાં આ મુકદ્દમો ચલાવવા માટે ટ્રસ્ટ દ્વારા ઉપયોગમાં લેવાયેલું માત્ર એક મહોરું હોય, અને જિલ્લા કલેક્ટર, ભાવનગરના તારીખ ૦૪.૦૨.૧૯૯૦ ના હુકમ દ્વારા માત્ર ટ્રસ્ટને જ તેના આવા અધિકારથી વંચિત કરવાનો પ્રયાસ કરવામાં આવ્યો હોય, તો ભાડૂઆતો તેને પડકારવાનો અધિકાર ધરાવતા ન હોઈ શકે; કારણ કે તેઓ વિવાદિત જમીનના માલિક

હોવાનો દાવો કરી શકે નહીં, જે જમીન તત્કાલીન ભાવનગર રાજ્ય દ્વારા ૧૮૯૫ માં કબરસ્તાન તરીકે ટ્રસ્ટની તરફેણમાં ફાળવવામાં આવી હોવાનું કહેવાય છે, અને ઉપર જણાવ્યા મુજબ સિવિલ સુટ નં. ૧૩/૧૯૯૮ માં ટ્રસ્ટ પોતે જ આ દાદ નો દાવો કરી શકતું હતું અને તેણે દાવો કરેલો પણ છે, જેથી આ સંજોગોમાં ભારતીય બંધારણની કલમ ૨૨૬ હેઠળ આ અદાલતના રિટ ક્ષેત્રાધિકારનો ઉપયોગ કરવાની ટ્રસ્ટના ભાડૂઆતોને સહેજ પણ પરવાનગી આપવી જોઈએ કે નહીં.

જ. જાળવણીક્ષમતાના પ્રારંભિક આધાર પર અદાલતના ઉપરોક્ત પ્રશ્નનો જવાબ વિદ્વાન વરિષ્ઠ વકીલ શ્રી મિહિર ઠાકુર દ્વારા એવી રજૂઆત સાથે માંગવામાં આવ્યો હતો કે ટ્રસ્ટને ભાવનગરના સિટી મામલાતદાર દ્વારા ઉપરોક્ત સત્તામંડળને જમીનનો કબજો સોંપવા માટે ૨૪.૧૨.૨૦૦૨ ની નોટિસ આપવામાં આવી હતી, જેમાં નિષ્ફળ જતાં તેઓ અનધિકૃત બાંધકામ, અવરોધ વગેરે દૂર કરશે અને તેથી, ભાડૂત તેમને ઉપરોક્ત ટ્રસ્ટ દ્વારા ભાડે આપવામાં આવેલી દુકાનો પર કબજો કરી રહ્યા હોવાથી, તેઓ આનાથી પ્રભાવિત થવાની સંભાવના હતી અને તેથી, તેમને આ રિટ અધિકારક્ષેત્રનો ઉપયોગ કરવા માટે કાર્યવાહીનું કારણ મળ્યું હતું. ૧૯૯૮ ના સિવિલ સ્યુટ નં.૧૩ ની પેન્ડન્સી હોવા છતાં ટ્રસ્ટ દ્વારા ભાવનગરની ટ્રાયલ કોર્ટમાં દાખલ કરવામાં આવ્યો હતો.

પ. ઘાંચીવાડ મેમન જમાતની તરફેણમાં જમીનની ગ્રાન્ટ ૧૮૯૫માં ભાવનગર રાજ્ય દ્વારા આપવામાં આવી હોવાનું કહેવાય છે અને ૧૯૪૭માં આઝાદી પછી જમીન મહેસૂલ સંહિતાની કલમ ૩૭ (૨) હેઠળ તપાસ કર્યા પછી બોમ્બે જમીન મહેસૂલ સંહિતા, ૧૮૭૯ની કલમ ૧૩૩ હેઠળ આ ટ્રસ્ટની તરફેણમાં જાહેર કરાયેલ સનદ દ્વારા તેને વધુ મજબૂત બનાવવામાં આવી હોવાનું કહેવાય છે. પરંતુ સમસ્યા ત્યારે શરૂ થઈ જ્યારે ભાવનગરના જિલ્લા કલેક્ટરે ઉપરોક્ત જમીનને ફરી શરૂ કરવા માટે કાર્યવાહી શરૂ કરી અને આ આધાર પર આદેશ પસાર કર્યો કે આ જમીન ઉપરોક્ત ટ્રસ્ટને આપવામાં આવી હતી અને તેનો ઉપયોગ માત્ર કબ્રસ્તાન અથવા કબ્રસ્તાન તરીકે જ થઈ શકે છે, પરંતુ તેનો ઉપયોગ વ્યાપારી હેતુઓ માટે પણ થતો હોવાથી, તેમની માલિકીની દુકાનોનું નિર્માણ કરીને જે સરકારી ઠરાવ તારીખ ૧૨.૯.૧૯૮૯ મુજબ વિવિધ ભાડૂતોને ભાડે આપવામાં આવી હતી, તે શરતોના ઉલ્લંઘન સમાન છે અને તેથી, આ જમીન ફરી શરૂ થવાને લાયક છે અને રાજ્યમાં નિહિત છે. ભાવનગરના જિલ્લા કલેક્ટર શ્રી સંજય ગુપ્તાએ ૪.૨.૧૯૯૩ પર પસાર કરેલા આદેશનો સંબંધિત ભાગ તૈયાર કરવા માટે નીચે ટાંકવામાં આવ્યો છે.

સંદર્ભ:

“આ બાબતમાં રજૂ કરાયેલા પુરાવાઓ અને પુરાવાઓની તપાસ કરવા પર, તે સ્પષ્ટ થાય છે કે સર્વેક્ષણ/ટીકા નં.૩૬/૧ ધરાવતી

મિલકતની વર્ષ ૧૮૯૫માં કબ્રસ્તાન તરીકે નોંધણી કરવામાં આવી છે અને અધિકારોની ચકાસણી વર્ષ ૧૯૬૬માં કરવામાં આવી છે, જે શહેર સર્વેક્ષણ નં.૭૬૧૯/૭૬૩૦ માં સ્થિત છે, જેમાં પણ, આ જમીનનો કબ્રસ્તાનની જમીન તરીકે ઉદ્દેશ કરવામાં આવ્યો છે, જ્યાં તેને ગંચીવાડ મસ્જિદ અને કબ્રિસ્તાન તરીકે નોંધવામાં આવી છે. જમીન મહેસૂલ સંહિતાની કલમ ૩૮ અને તેના નિયમ ૧૭ (૧) અનુસાર, જમીનને કબ્રસ્તાન અથવા સ્મશાન માટે નિર્ધારિત કરવા માટે, કલેક્ટર સક્ષમ અધિકારી છે. કલમ ૩૮ પોતે સ્પષ્ટ રીતે જણાવે છે કે જાહેર હેતુ માટે નિર્ધારિત જમીનનો ઉપયોગ અન્ય કોઈ હેતુ માટે કરવામાં આવશે નહીં. આ કિસ્સામાં, તે બહાર આવે છે કે દુકાનો બાંધવામાં આવી છે. વધુમાં, સરકારી ઠરાવ તારીખ ૧૨.૦૯.૧૯૮૯ મુજબ, જેમ કે ઉકેલવામાં આવ્યો છે, તે જરૂરી છે કે આ પ્રકારની જમીનનો ઉપયોગ અંતિમ સંસ્કાર, દફનવિધિ અથવા કબ્રસ્તાનના હેતુ માટે કરવામાં આવે. વધુમાં, આવી જમીનનો ઉપયોગ સામાન્ય લોકો દ્વારા કોઈ પણ વિવાદ વિના, સંવાદિતા સાથે કરવામાં આવે અને કોઈ પણ વ્યક્તિ અથવા સંસ્થા આવી નિર્ધારિત જમીનનો ઉપયોગ અન્ય કોઈ હેતુ માટે ન કરે અથવા તેનું અતિક્રમણ ન કરે અને સંબંધિત સમુદાયના લોકોને કોઈ બિનજરૂરી સતામણી ન થાય અને તેમની ધાર્મિક લાગણીઓને ઠેસ ન પહોંચે અને શાંતિ જળવાઈ રહે તે જોવા માટે.

જો કે, જો આવા કોઈ વિવાદો ઉદ્ભવે છે, તો વર્તમાન સૂચનાઓ અનુસાર, જે અમલમાં છે, સ્થાનિક વ્યક્તિઓની એક સમિતિ બનાવી શકાય છે, જે ચોક્કસ નિયમો અને શરતોને આધિન છે, અને તેમને આવી જમીનનો વહીવટ સોંપવામાં આવી શકે છે અને મારા મતે, આ કિસ્સામાં તે જ લાગુ કરવું પડશે.આમ, ભાવનગર શહેરના વોર્ડ નંબર ૩, જેમાં સિટી સર્વે No.૭૬૧૯ અને ૭૬૩૦ છે, તેમાં આવેલી મિલકત/જમીનના સંદર્ભમાં, નીચેના અંતિમ આદેશ પસાર કરવામાં આવે છે.

આદેશ-

ભાવનગર શહેરના વોર્ડ નંબર ૩માં આવેલી સિટી સર્વે નં.૭૬૧૯ અને ૭૬૩૦ ધરાવતી જમીન રાજ્યની તરફેણમાં પરત લેવાનો આદેશ આપવામાં આવ્યો છે અને સરકારી ઠરાવની જોગવાઈઓ અનુસાર, આ જમીનનો ઉપયોગ માત્ર કબ્રસ્તાનના હેતુ માટે કરવામાં આવી રહ્યો છે તે જોવા માટે, નં.જમન/૩૯૮૯/૫૩૯/જી, તારીખ ૧૨.૦૯.૧૯૮૯ ધરાવતા, જરૂરી પ્રક્રિયા તાત્કાલિક શરૂ કરવાનો અને શહેર મામલાતદાર દ્વારા ૩૦ દિવસની અંદર પૂર્ણ કરવાનો આદેશ આપવામાં આવ્યો છે.

આજે, એટલે કે ૦૪.૦૨.૧૯૯૩ પર, મારી સહી અને સીલ સાથે ઉચ્ચારવામાં આવે છે.ફેલાવવા માટે.

પ્રમાણિત:(સંજય ગુપ્તા)

ચિટ્તિનશે કલેક્ટરને રજૂઆત કરી

ભાવનગર જિલ્લો, ભાવનગર "

૬. ૪.૨.૧૯૯૩ ના જિલ્લા કલેક્ટરના ઉપરોક્ત આદેશમાં ઉલ્લેખિત ૧૨.૯.૧૯૮૯ તારીખનો સરકારી ઠરાવ પણ તૈયાર સંદર્ભ માટે નીચે ટાંકવામાં આવ્યો છે:

સરકારી ઠરાવનો અંગ્રેજી અનુવાદ તારીખ ૧૨.૯.૧૯૮૯

“મૃતદેહને દફનાવવા માટે કબ્રસ્તાન, કબર અને
કબ્રસ્તાન માટે સોંપવામાં આવેલી સરકારી જમીનનું
સંચાલન સ્થાનિક લોકોની સમિતિને સોંપવું.

ગુજરાત સરકાર

મહેસૂલ વિભાગ

સચિવાલય, ગાંધીનગર

ઠરાવ નં. જનમ૩૯૮૯૫૩૯ગા

તારીખ: ૧૨/૦૯/૧૯૮૯

વાંચો:

(૧) પરિપત્ર નં. ૩૯૮૭૩૫૭૫ગા, તારીખ:

૦૮/૦૯/૧૯૮૭ મહેસૂલ વિભાગ;

(૨) પરિપત્ર નં. જનમ૩૯૮૮૧૧૧૬૭૨ગા, તારીખ:

૨૩/૦૧/૧૯૮૯ મહેસૂલ વિભાગ;

(૩) પરિપત્ર નં. એફાઅરજી૨૦૮૯૪૮૩૫સ્ત્રાપુર(પ),

તારીખ: ૧/૦૧/૧૯૮૯ સામાન્ય વહીવટ વિભાગ.

ઠરાવ:

બોમ્બે લેન્ડ રેવન્યુ કોડ, ૧૮૭૯ની કલમ ૩૮ અને ગુજરાત લેન્ડ રેવન્યુ રૂલ્સ, ૧૯૭૨ના નિયમો ૭૩ (૧) અનુસાર, કલેક્ટર મૃતદેહ, કબ્રસ્તાન અને કબ્રસ્તાનને દફનાવવા માટે સરકારી જમીન સોંપવા માટે સક્ષમ અધિકારી છે અને ઉપરોક્ત ક્રમ નંબર (૧) અને (૨) પર ઉલ્લેખિત પરિપત્રો દ્વારા જિલ્લા

કલેક્ટરને નિર્દેશ આપવામાં આવ્યો છે કે જો જમીનની ફાળવણી ન કરવામાં આવે તો તેની પ્રક્રિયા પૂર્ણ કરવામાં આવે.

૨. આ રીતે સોંપવામાં આવેલી જમીનનો ઉપયોગ માત્ર સ્મશાન, કબર અથવા કબ્રસ્તાનના હેતુ માટે જ યોગ્ય રીતે કરવો જરૂરી છે. ખ્રિસ્તી અને મુસ્લિમ સમુદાય ઉપરાંત કેટલાક હરિજન અને વાઘરી સમુદાયમાં મૃતદેહને દફનાવવાની વિધિ છે. તેથી, સરકાર એ જોવા આતુર છે કે ઉપરોક્ત હેતુ માટે સોંપવામાં આવેલી જમીનનો સંબંધિત લોકો દ્વારા કોઈ વિવાદ વિના યોગ્ય રીતે ઉપયોગ કરવામાં આવે, અને કોઈ પણ વ્યક્તિ અથવા સંસ્થા તેનો અન્યથા ઉપયોગ ન કરે અથવા ઉપરોક્ત હેતુ માટે સોંપવામાં આવેલી જમીન પર અતિક્રમણ ન કરે, અને સંબંધિત જાતિ અથવા સમુદાયના લોકોને બિનજરૂરી મુશ્કેલીઓનો સામનો ન કરવો પડે, અને તેમની ધાર્મિક લાગણીઓને ઠેસ ન પહોંચે અને તેમની વચ્ચે એકતા અને શાંતિ જળવાઈ રહે. જ્યાં સોંપવામાં આવેલી જમીનની જાળવણી અને વહીવટ માટે મતભેદ હોય તેવા ગામ/શહેરમાં મૃતદેહને દફનાવવા માટે સ્મશાન, કબર અને કબ્રસ્તાન માટે સોંપવામાં આવેલી જમીનનો યોગ્ય ઉપયોગ કરવા માટે સંબંધિત જાતિ/સમુદાયની સ્થાનિક વ્યવસ્થાપન સમિતિને વ્યવસ્થાપન સોંપવાનું સરકાર વિચારણા હેઠળ હતું.

યોગ્ય વિચારણા કર્યા પછી, સરકારે નિર્ણય લીધો છે કે મુંબઈ જમીન મહેસૂલ અધિનિયમ, ૧૮૭૯ની કલમ-૩૮ અને ગુજરાત જમીન મહેસૂલ નિયમોના નિયમ ૭૩ (૧) અનુસાર, આવી જમીનની યોગ્ય જાળવણી અને વહીવટ અંગે સ્થાનિક લોકોમાં મતભેદ પ્રવર્તે છે, તો સંબંધિત ગામ/શહેરના સ્થાનિક લોકોની એક સમિતિની રચના કરવામાં આવશે, જેમાં સંબંધિત વિભાગોનો સમાવેશ કરવામાં આવશે અને સોંપવામાં આવેલી જમીનનો વહીવટ ચોક્કસ શરતોને આધિન સમિતિને સોંપવામાં આવશે, જેથી સંબંધિત કાર્ય માટે મૃતદેહો, મકબરો અને કબ્રસ્તાનને દફનાવવા માટે આપવામાં આવેલી જમીનનો ઉપયોગ કરી શકાય. જેથી હિંદુઓ, વાઘરીઓ, હરિજનો, ખ્રિસ્તીઓ અને મુસ્લિમોને ઉપરોક્ત હેતુ માટે જમીનનો ઉપયોગ કરતી વખતે બિનજરૂરી સમસ્યાઓનો સામનો ન કરવો પડે અને સંબંધિત જમીનોનો યોગ્ય રીતે ઉપયોગ કરી શકાય. આવી જમીનોનો ઉપયોગ નીચે દર્શાવેલી શરતોને આધિન કરવામાં આવશે.

(૧) જ્યારે આવી જમીનના યોગ્ય વહીવટ અંગે સંબંધિત ગામ/શહેરમાં મતભેદ પ્રવર્તે છે, ત્યારે સંબંધિત વર્ગ/જાતિના સ્થાનિક વ્યક્તિઓમાંથી મહત્તમ અગિયાર સભ્યોની સમિતિની રચના કરવામાં આવશે. મામલાતદાર પાસે હશે

આવી સમિતિની રચના કરવાની સત્તા. આવી સમિતિની રચના ગામ/શહેરમાં થવી જોઈએ નહીં જ્યાં અભિપ્રાયનો તફાવત નથી.

(૨) પ્રાંત અધિકારી સ્મશાનભૂમિ, મૃતદેહ, કબર અને કબ્રસ્તાન માટે આવી જમીન પર કોઈ પણ વ્યક્તિ અથવા સંસ્થાના ગેરકાયદેસર અતિક્રમણને રોકવા માટે જમીનની આસપાસ હેજ અથવા તારની વાડ બાંધવાની મંજૂરી આપી શકે છે. જમીનની આસપાસ હેજ અથવા વાયરની વાડ માટેનો ખર્ચ સંબંધિત સમુદાયના લોકો દ્વારા ઉઠાવવામાં આવશે.

(૩) જો ઉપરોક્ત હેતુ માટે સોંપવામાં આવેલી જમીનનો ઉપયોગ અન્ય કોઈ હેતુ માટે થતો હોવાનું જણાય છે, તો પ્રાંત અધિકારી તેમનામાં નિહિત સત્તાધિકારી દ્વારા કોઈપણ વિલંબ, વળતર અથવા નોટિસ વિના જમીન સરકારને સોંપી શકે છે.

(૪) ઉપરોક્ત જમીન પર આનુષંગિક હેતુઓ સિવાય અન્ય કોઈ બાંધકામ હાથ ધરવામાં આવશે નહીં.

(૫) આવા હેતુઓ માટે સોંપવામાં આવેલી જમીનની માલિકી નિયમો અનુસાર સરકાર પાસે રહેશે. આવી જમીનને કોઈપણ સમિતિ, કોઈપણ ટ્રસ્ટ (વક્ફ) ને સ્થાનાંતરિત કરવા અથવા સોંપવા માટેની કોઈ પ્રક્રિયા કોઈપણ સંજોગોમાં હાથ ધરવામાં આવશે નહીં.

(ડ) આવી જમીન પર કોઈ નફાકારક પ્રવૃત્તિ હાથ ધરવામાં આવશે નહીં અને સમિતિ અને સ્થાનિક સત્તામંડળ દ્વારા કાળજી લેવામાં આવશે કે જમીનનો ઉપયોગ ચોક્કસ હેતુ માટે કરવામાં આવે.

(ઢ) ઉપરોક્ત શરતો ઉપરાંત, સમિતિ ગામ/શહેરની સ્થાનિક પરિસ્થિતિને ધ્યાનમાં રાખીને તેની વિવેકબુદ્ધિ અનુસાર અન્ય યોગ્ય શરતો લાદશે.

૩. જો આવા હેતુ માટે ઓફર કરવામાં આવેલી જમીન પર અતિક્રમણ કરવામાં આવ્યું હોય અથવા તેનો દુરુપયોગ કરવામાં આવ્યો હોય, તો અવરોધો દૂર કરવાની જવાબદારી સમિતિની છે.

૪. જો કલેક્ટરનો અભિપ્રાય હોય કે ઉપરોક્ત હેતુ માટે રચાયેલી સમિતિ તેના ઉદ્દેશોને પૂર્ણ કરવાની સ્થિતિમાં નથી અને સ્થાનિક કાયદો અને વ્યવસ્થાની સ્થિતિ પર પ્રતિકૂળ અસર થશે, તો કલેક્ટર સમિતિના સભ્યોનો વિશ્વાસ મેળવ્યા પછી સમિતિને વિસર્જન કરી શકે છે.

૫. આ સૂચનાઓનું કલેક્ટર દ્વારા તાત્કાલિક અસરથી પાલન કરવાનું રહેશે.

આદેશ દ્વારા અને ગુજરાતના રાજ્યપાલના નામે.

(આઈ. એન. સોલંકી)
વિભાગ અધિકારી
મહેસૂલ વિભાગ,
ગુજરાત સરકાર "

૭. કલેક્ટર દ્વારા પસાર કરાયેલા જ.ર.૧૯૯૩ ના ઉપરોક્ત આદેશને અનુસરીને, ભાવનગરના મામલાતદારે ઘાંચીવાદ મેમન જમાત, નવપુરા, ભાવનગરને ૭.૧.૧૯૯૮ પર ઉપરોક્ત સત્તામંડળને જમીનનો કબજો સોંપવા માટે નોટિસ મોકલી હતી.રેકૉર્ડ પરથી એવું લાગે છે કે ગુજરાત સરકારના મહેસૂલ વિભાગના અધિક મુખ્ય સચિવ (વિવાદો) સમક્ષ પણ જ.ર.૧૯૯૩ તારીખના જિલ્લા કલેક્ટર સામે પુનરાવર્તન દાખલ કરવામાં આવ્યું હતું, જેમણે ૩૦.૫.૧૯૯૮ પર આદેશ પસાર કર્યો હતો, જેમાં જિલ્લા કલેક્ટરના જ.ર.૧૯૯૩ તારીખના ઉપરોક્ત આદેશને સમર્થન આપવામાં આવ્યું હતું.ગુજરાત સરકારના મહેસૂલ વિભાગના અધિક મુખ્ય સચિવ (વિવાદો) દ્વારા પસાર કરાયેલા ૩૦.૫.૧૯૯૮ ના ઉપરોક્ત આદેશનો કાર્યકારી ભાગ પણ તૈયાર સંદર્ભ માટે નીચે ટાંકવામાં આવ્યો છે:

":આદેશ:

ઉપર જણાવેલી ઉપરોક્ત વિગતો અનુસાર, ભાવનગરના કલેક્ટરે મહેસૂલ વિભાગના ઠરાવની જોગવાઈઓ અનુસાર જ.ર.૯૩ પર આદેશ પસાર કર્યો છે, તારીખ:૧૨.૦૯.૧૯૮૯, ભાવનગર શહેરના વોર્ડ નંબર

૩માં સ્થિત ૭૬૩૦ના સમગ્ર જમીન ધરાવતા શહેર સર્વેક્ષણને રાજ્ય સરકારની તરફેણમાં પરત લેવાનું છે અને તે સુનિશ્ચિત કરવા માટે કે ઉપરોક્ત જમીનનો ઉપયોગ માત્ર કબ્રસ્તાનના હેતુ માટે જ થાય છે, હાલમાં તેમાં દખલ કરવાનો કોઈ આધાર દેખાતો નથી.તેથી, સમીક્ષા માટેની આ અરજી નામંજૂર કરવામાં આવે છે."

૮. તેમ છતાં આ કાર્યવાહી જિલ્લા કલેક્ટર, મામલાતદાર અને અધિક મુખ્ય સચિવની કચેરીઓમાં વર્ષ ૧૯૯૩ થી ૧૯૯૮ સુધી ચાલી રહી હતી, એવું લાગે છે કે જ્યારે ટ્રસ્ટને ફરીથી ID ૨ પર કબજો સોંપવા માટે નોટિસ આપવામાં આવી ત્યારે જ ઉપરોક્ત જર ભાડૂતોએ અચાનક આ અદાલતના રિટ અધિકારક્ષેત્રનો ઉપયોગ કરવાનું પસંદ કર્યું અને ૨૦૦૨ની ઉપરોક્ત વિશેષ નાગરિક અરજી ૩૦.૧૨.૨૦૦૨ દાખલ કરી જે આખરે વિદ્વાન સિંગલ જજ દ્વારા બરતરફ કરવામાં આવી હતી અને જેની સામે હાલની ઈન્ડ્રા કોર્ટ અપીલ ત્યાં લગભગ ૧૦૦ ભાડૂતોમાંથી જર ભાડૂતો દ્વારા દાખલ કરવામાં આવી હતી.

૯. વિદ્વાન સિંગલ જજ (કોરમ:બેલા એમ. ત્રિવેદી, જે.) એ નીચેના અવલોકનો સાથે રિટ અરજીને ફગાવી દીધી હતી, જે તૈયાર સંદર્ભ માટે નીચે ટાંકવામાં આવી છે:

“૧૩. પક્ષકારો માટે વિજ્ઞાન વકીલોને સાંભળ્યા પછી અને રેકૉર્ડ પરના દસ્તાવેજોને ધ્યાનમાં લીધા પછી, એવું લાગે છે કે અરજદારોએ કથિત રીતે વિવાદિત જમીન પર આવેલી દુકાનોના સંદર્ભમાં ભાડાપટ્ટા અધિકારોનો દાવો કર્યો હોવા છતાં, તેઓએ કથિત રીતે તેમના દ્વારા રાખવામાં આવેલી આવી દુકાનોના સંદર્ભમાં કોઈ વિગતો આપી નથી, ન તો તેઓ સામાવાળા નંબર ૪ ટ્રસ્ટ દ્વારા ભરતી કરાયેલા ભાડૂતો છે તે દર્શાવવા માટે કોઈ દસ્તાવેજો રજૂ કર્યા છે. અરજદારોએ સંપૂર્ણપણે અસ્પષ્ટ દાવાઓ કરીને જમીનમાં તેમના અધિકાર અથવા હિતને સ્પષ્ટ કર્યા વિના, ભારતના બંધારણની કલમ ૨૨૬ હેઠળ આ અદાલતના અસાધારણ અધિકારક્ષેત્રનો ઉપયોગ કરવાની માંગ કરી છે. તેથી અરજી માત્ર તે જ આધાર પર રદ થવાને પાત્ર છે. પ્રતિવાદીઓ દ્વારા દાખલ કરવામાં આવેલા જવાબોના આધારે, અન્ય વ્યક્તિઓ સાથે કેટલાક અરજદારોએ વિવિધ દાવાઓ દાખલ કરીને ભાવનગર ખાતેની દીવાની અદાલતનો સંપર્ક કર્યો છે, જે અરજીમાં અરજદારો દ્વારા તથ્યો પણ જાહેર કરવામાં આવ્યા નથી. અહીં ઉપર જણાવ્યા મુજબ શરૂઆતમાં અરજદારોએ સામાવાળા નંબર ૪ ટ્રસ્ટને પણ વર્તમાન અરજીમાં પક્ષકાર તરીકે સામેલ કર્યા ન હતા, જેમની સામે સામાવાળા સત્તાવાળાઓ દ્વારા વિવાદિત આદેશો પસાર કરવામાં આવ્યા હતા અને જેને સામાવાળા નંબર ૪ દ્વારા ભાવનગરની

વિવિધ અદાલતો અને હાઈકોર્ટ સમક્ષ પણ પડકારવામાં આવ્યા હતા, પરંતુ તેઓ કોઈ રાહત મેળવવામાં નિષ્ફળ રહ્યા હતા. તે કહેવાની જરૂર નથી કે સ્થાયી કાનૂની સ્થિતિ અનુસાર, બંધારણની કલમ ૨૨૬ હેઠળ રિટમાં હાઈકોર્ટના અસાધારણ અધિકારક્ષેત્રનો ઉપયોગ કરતા અરજદારોએ સાચા અને સાચા તથ્યો જાહેર કરવા જરૂરી છે અને કોર્ટમાંથી ભૌતિક તથ્યોને દબાવીને છુપાવી શકતા નથી. ૨૦૧૩ (૨) એસ. સી. સી. ૩૯૮માં નોંધાયેલા કિશોર સમરીત વિરુદ્ધ ઉત્તર પ્રદેશ રાજ્ય અને અન્યો અન્યના કેસમાં કે. ડી. ના કિસ્સામાં લેવામાં આવેલા નિર્ણયોના લાભદાયી સંદર્ભ. શર્મા વિ. સ્ટીલ ઓથોરિટી ઓફ ઇન્ડિયા લિમિટેડ અને અન્યો ઓઆરએસ, ૨૦૦૮ (૧૨) એસસીસી ૪૮૧ માં મેસર્સના કિસ્સામાં અહેવાલ આપ્યો હતો. તિલકચંદ મોતીચંદ અને અન્યો અન્ય. વી. એસ. એચ. બી. મુન્શી અને અન્યો અનરે ૧૯૬૯ (૧) માં અહેવાલ આપ્યો હતો કે આ સંબંધમાં એસ. સી. સી. ૧૧૦ બનાવવામાં આવે.

૧૪. આથી, અરજદારોએ અરજીમાં સાચા અને સાચા તથ્યો જાહેર કર્યા નથી અને અસ્પષ્ટ દાવાઓના આધારે આવી સામાન્ય અરજી કાયદાની નજરમાં સમર્થનપાત્ર નથી તે હકીકતો ઉપરાંત, અરજીમાં સામેલ તથ્યોના સંખ્યાબંધ વિવાદિત પ્રશ્નો છે, જે ભારતના

બંધારણની કલમ ૨૨૬ હેઠળની અરજીમાં આ અદાલત દ્વારા દાખલ કરી શકાયા નથી.અરજીમાં તેમના દ્વારા કરવામાં આવેલા ખુદા અને અસ્પષ્ટ દાવાઓ સિવાય, એવું સૂચવવા માટે કે અરજદારો જમીન પર મૂકવામાં આવેલી કથિત દુકાનોના કબજામાં છે તેવું કંઈ પણ રેકૉર્ડ પર નથી.

૧૫. એ નોંધવું યોગ્ય છે કે સામાવાળા નંબર ૪ ટ્રસ્ટ કોઈ જવાબ દાખલ ન કરીને હાલની અરજીમાં સરળતાથી મૌન રહ્યું છે.સુનાવણી દરમિયાન પણ સામાવાળા નંબર ૪ ટ્રસ્ટ વતી કોઈ હાજર રહ્યું નથી.જો કે, અરજીમાં કરવામાં આવેલા દાવાઓ અને સામાવાળા રાજ્ય સત્તાવાળાઓ અને સામાવાળા No.૧૧ દ્વારા દાખલ કરવામાં આવેલા જવાબો પરથી એવું લાગે છે કે સામાવાળા નંબર ૪ ટ્રસ્ટે સામાવાળા અધિકારીઓની કાર્યવાહીને પડકારતા વિવિધ મુકદ્દમા દાખલ કર્યા હતા અને તેની તરફેણમાં કોઈ આદેશ મેળવવામાં નિષ્ફળ રહ્યા હતા.સામાવાળા નંબર ૪ ટ્રસ્ટ અને કેટલાક અરજદારો દ્વારા દાખલ કરાયેલા દાવાઓ ભાવનગર ખાતેની સંબંધિત અદાલતો સમક્ષ પેટિંગ હોવાનું જણાય છે, તેથી આ અદાલત સામાવાળા નંબર ૪ ના અરજદારોના અધિકારો પર વધુ ધ્યાન આપી રહી નથી.અરજદારો માટે વિદ્વાન વરિષ્ઠ વકીલ શ્રી ઠાકોર દ્વારા આપવામાં આવેલા ચુકાદાઓને વર્તમાન કેસની હકીકતો સાથે કોઈ સુસંગતતા નથી, કારણ કે

અરજદારો એ બતાવવા માટે કોઈ સામગ્રી રજૂ કરવામાં નિષ્ફળ ગયા છે કે તેઓ જમીન પર કબજો ધરાવતા હતા અથવા તેમનો કોઈ અધિકાર હતો.

૧૬. ઉપરોક્ત બાબતોને ધ્યાનમાં રાખીને, અરજદારો કાયદાકીય અધિકારના કોઈપણ ઉદ્ધંધનને સ્થાપિત કરવામાં નિષ્ફળ ગયા છે, અને અરજીમાં હકીકતોના વિવાદિત પ્રશ્નો શામેલ હોવાથી, કોર્ટ તેને ધ્યાનમાં લેવા માટે ઇચ્છુક નથી. અરજી ગુણદોષ વિનાની હોવાથી તેને રદ કરવાની જરૂર છે અને તે આથી રદ કરવામાં આવે છે. નિયમ નાબૂદ કરવામાં આવે છે."

૧૦. શ્રી મિહિર ઠાકોરે, વિદ્વાન પરિષ્ઠ વકીલે અમારી સમક્ષ વિનંતી કરી હતી કે આ જમીન હંમેશા આ ટ્રસ્ટમાં નિહિત રહે અને જ્યારે આ ટ્રસ્ટની વર્ષ ૧૯૬૨માં બોમ્બે પબ્લિક ટ્રસ્ટ એક્ટ હેઠળ નોંધણી કરવામાં આવી ત્યારે તેને સંબંધિત સ્વરૂપમાં તેની અસ્કયામતો તરીકે જાહેર કરવામાં આવી હતી અને ૧૮૯૫માં ભાવનગર રાજ્યમાં 'કબ્રિસ્તાન' માટે પ્રશ્નમાં જમીન મંજૂર થયા પછી તરત જ, બોમ્બે લેન્ડ રેવન્યુ કોડ, ૧૮૭૯ની કલમ ૩૭ (૨) હેઠળ તપાસ કર્યા પછી ૧૯૬૫માં તેની તરફેણમાં 'સનદ' પણ જારી કરવામાં આવી હતી અને તેથી, રાજ્ય દ્વારા આ ટ્રસ્ટને તેની માલિકીથી અલગ કરવાની તેની સત્તાઓ ગ્રહણ

કરવાનો કોઈ પ્રશ્ન જ નહોતો. જમીન મહેસૂલ સંહિતાની કલમ ૩૮ની જોગવાઈઓ હેઠળ અનુદાન તરીકે ગણવામાં આવતી જમીન પર માલિકીનો અધિકાર.તેમણે વધુમાં રજૂઆત કરી હતી કે ઉપરોક્ત અનુદાન અથવા 'સનદ' માં કોઈ પણ સમયે કોઈ પ્રતિબંધ અથવા શરત લાદવામાં આવી નથી, એટલે કે વપરાશકર્તા માત્ર 'કબ્રસ્તાન' (કબ્રસ્તાન) સુધી મર્યાદિત રહેશે અને તેથી, તેના બિન-વપરાશકર્તા અથવા વપરાશકર્તાના કથિત આધાર પર અન્ય હેતુઓ માટે, જેમ કે દુકાનોનું નિર્માણ અને તેમને ભાડે આપવા, ટ્રસ્ટને તેના માલિકીના અધિકારોનું વિભાજન કરવા અને તેને રાજ્યમાં નિહિત કરવા માટે કોઈ આધાર આપી શકશે નહીં.

૧૧. વિદ્વાન પરિષ્ઠ વકીલ શ્રી મિહિર ઠાકુરે ભારપૂર્વક જણાવ્યું હતું કે જ્યારે જમીન મહેસૂલ સંહિતાની કલમ ૩૭ માં એવી કલ્પના કરવામાં આવી છે કે તમામ જાહેર રસ્તાઓ, ગલીઓ અને રસ્તાઓ, પુલો, જમીન વગેરે કે જે વ્યક્તિઓની મિલકત નથી અથવા કાયદેસર રીતે મિલકત ધરાવવા માટે સક્ષમ વ્યક્તિઓ નથી, તે રાજ્યમાં નિહિત થશે.કલમ ૩૭ (૧) નો અપવાદ કલમ ૩૭ (૨) છે, જેમાં કોઈ વ્યક્તિ મિલકત પર કોઈ પણ અધિકારનો દાવો કરી શકે છે અને ઔપચારિક તપાસ પછી કલેક્ટર અથવા સર્વેક્ષણ અધિકારી માટે દાવાનો નિર્ણય લેવાનો આદેશ પસાર કરવો કાયદેસર રહેશે, કલમ ૩૭ની પેટા કલમ (૩) વધુમાં એવી જોગવાઈ કરે છે કે આવી કોઈ પણ વ્યક્તિ અથવા રાજ્ય સંહિતાની

કલમ ૩૭ (૧) અથવા ૩૭ (૨) હેઠળ પસાર કરાયેલા આવા આદેશના એક વર્ષની અંદર દીવાની અદાલતમાં દાવો દાખલ કરી શકે છે.તેમણે રજૂઆત કરી હતી કે કલમ ૩૮ રાજ્ય સરકારને કોઈ પણ વિશેષ હેતુ માટે રાજ્યની કોઈપણ જમીન સોંપવા માટે અધિકૃત કરે છે, જે માત્ર ત્યારે જ પરત લઈ શકાય છે, જો આવી જમીનનો ઉપયોગ ચોક્કસ વિશેષ હેતુ માટે ન કરવામાં આવે, પરંતુ તેમણે રજૂઆત કરી હતી કે, સંહિતાની કલમ ૩૭ હેઠળ કલ્પના કરાયેલ તપાસ/દીવાની દાવામાં, જે તેમણે વર્તમાન કેસમાં રજૂ કરી હતી, તે ટ્રસ્ટની જ હોવાનું જણાયું હતું અને તે ક્યારેય રાજ્યની ન હતી અને તેથી, જિલ્લા કલેક્ટર જ.ર.૧૯૯૦ પર આદેશ પસાર કરી શક્યા ન હોત.તેમણે સંહિતાની કલમ ૧૩૩ તરફ પણ ધ્યાન દોર્યું હતું, જે અનુસૂચિ એયના નિર્ધારિત સ્વરૂપમાં કોઈપણ બાંધકામ સ્થળ અથવા જમીનના ધારકને આ પ્રકારની 'સનદ' આપવાની જોગવાઈ કરે છે. તેમણે સંહિતાની કલમ ૬૮ તરફ પણ ધ્યાન દોર્યું હતું, જેમાં રહેનારના અધિકારો માત્ર શરતી છે, પરંતુ મૂળ અનુદાન મેળવનારના અધિકારો, જેમ કે ટ્રસ્ટ પર પ્રતિબંધ નથી.

૧૨. બીજી બાજુ, રાજ્ય વતી હાજર રહેલા વિદ્વાન સહાયક સરકારી વકીલ શ્રી મીત ઠક્કરે વિદ્વાન એકલ ન્યાયાધીશના આદેશને ટેકો આપ્યો હતો અને ધ્યાન દોર્યું હતું કે વર્તમાન બાબત માત્ર છેલ્લા ઘણા વર્ષોથી વિવિધ મુકદ્દમાઓથી ભરેલી નથી અને તેમણે દીવાની અદાલતો સમક્ષ પડતર વિવિધ દીવાની

દાવાનો ઉલ્લેખ કર્યો હતો, પરંતુ મુખ્યત્વે શ્રી મીત ઠક્કરે દલીલ કરી હતી કે જે દુકાનોના ભાડૂતો આ અદાલતના રિટ અધિકારક્ષેત્રમાં વર્તમાન ઇન્ડ્રા કોર્ટ અપીલ તેમજ વિદ્વાન સિંગલ જજ સમક્ષ વિશેષ દીવાની અરજીમાં લડી રહ્યા છે તેઓ માત્ર ફ્રન્ટ કવર છે અને તેમને તેના પર કોઈ માલિકીના અધિકારોનો દાવો કરવાનો કોઈ અધિકાર નથી. પ્રશ્નમાં જમીન અને તે ફક્ત ટ્રસ્ટ જ છે જે જ.ર.૧૯૯૦ પર જિલ્લા કલેક્ટર દ્વારા પસાર કરાયેલા આદેશ સામે તેના હકનો બચાવ કરી શકે છે.તેમણે રજૂઆત કરી હતી કે ટ્રસ્ટ ૧૯૯૮નો સિવિલ સ્યુટ No.૧૩ દાખલ કરીને પહેલેથી જ આમ કરી રહ્યું છે, જેને બીજી બાજુએ સ્વીકાર્યું છે.તેમણે રજૂઆત કરી હતી કે ભાડૂતો તેમના ભાડૂતના અધિકારોનો દાવો માત્ર મકાનમાલિક અથવા માલિક એટલે કે ટ્રસ્ટ દ્વારા જ કરી શકે છે, અને તેથી, ખાલી કરાવવાની નોટિસ માત્ર ટ્રસ્ટને જ આપવામાં આવી હતી અને ભાડૂતોને નહીં, તેમ છતાં કેટલાક ભાડૂતો આ રિટ પિટિશન દાખલ કરીને આગળ આવ્યા છે, જે જાળવવા યોગ્ય નથી. તેમણે રજૂઆત કરી હતી કે જ્યારે ભાડૂતો આ અદાલતમાં આવે છે, ત્યારે તેમાંના કેટલાક દ્વારા દાખલ કરવામાં આવેલા દીવાની દાવાના તથ્યો અને ટ્રસ્ટ દ્વારા જ દાખલ કરવામાં આવેલા ૧૯૯૮ના મુખ્ય દીવાની દાવાના તથ્યોને આ બંનેનું હેઠળ સરળતાથી દબાવી દીધા છે કે તેઓ આવા દીવાની દાવામાં પક્ષકાર ન હતા, પરંતુ તેમણે રજૂઆત કરી હતી કે કેટલાક દીવાની દાવાઓ માત્ર કેટલાક ભાડૂતો દ્વારા જ દાખલ કરવામાં આવ્યા હતા અને તેઓ તેના વિશે અજ્ઞાનતા દર્શાવી શકતા નથી.

૧૩. આ બાબતમાં દીવાની દાવાઓ અને સંબંધિત અન્ય કાનૂની કાર્યવાહીની નીચેની વિગતો, જે ટ્રસ્ટ અથવા અપીલકર્તાઓ/ભાડૂતો દ્વારા દાખલ કરવામાં આવી છે, જે ૩.૩.૨૦૨૧ પર અદાલતમાં રજૂ કરવામાં આવેલી તારીખો અને ઘટનાઓની યાદીમાં અપીલકર્તાઓ/ભાડૂતોના વિજ્ઞાન વકીલ દ્વારા રજૂ કરવામાં આવી હતી, તે નીચે દર્શાવ્યા મુજબ ટાંકવામાં આવી છે:

અનુ ક્ર.	પક્ષકારોના નામ	કેસ નં.	અદાલત	કાર્યવાહીનું સ્વરૂપ	સ્થિતિ / અન્ય વિગતો
ઘાંચીવાડ મેમણ જમાત ટ્રસ્ટ ('ટ્રસ્ટ') દ્વારા શરૂ કરવામાં આવેલ કાર્યવાહી					
૧	ઘાંચીવાડ મેમણ જમાત ટ્રસ્ટ તેમના ટ્રસ્ટીઓ મારફતે ૧. અબ્દુલ મજીદ કાસમભાઈ મેમણ ૨. અનવર હાજીહઉસૈન બોરડીવાલા ૩. ફારુકભાઈ અદ્વારાખભાઈ આધિયા ૪. ઉમરભાઈ અબુબકરભાઈ	રેગ્યુલર સિવિલ સુટ ૭૬૨/૧૯૯૭ <i>*નોંધ*</i> <i>દાવાની નકલ પાના નં. ૮ થી ૨૦ પર અહીં સામેલ છે.</i> સિવિલ મિસએપ્લીકેશન ૨૩૩/૧૯૯૭ સિવિલ રીવીઝન એપિલ.નં.૧૭ ૯૬/૧૯૯૮	સિવિલ જજ સીનિયર ડિવિઝન, ભાવનગર જિલ્લા અદાલત ભાવનગર ગુજરાત વડી અદાલત	પ્રત્રાસ્પદ જમીનમાં મૃતદેહો દફનાવવા સામે કાયમી મનાઈહુકમ મેળવવા અંગે.	- અદાલતે તારીખ ૨૯.૧૧.૧૯૯૭ ના હુકમથી વાદીઓની કામચલાઉ મનાઈહુકમની અરજી રદ કરી. - તારીખ ૨૪.૦૬.૨૦૦૭ ના રોજ દાવો પાછો ખેંચવામાં આવ્યો.

ટીનવાલા પ. મુશ્તાકભાઈ અલીભાઈ શેખ ક. અહેમદભાઈ યુસુફભાઈ લોટા વિરુદ્ધ ૧. ગુજરાત રાજ્ય ૨. કલેક્ટરશ્રી, ભાવનગર ૩. નાયબ પોલીસ અધીક્ષકશ્રી, ભાવનગર ૪. સિટી મામલતદાર શ્રી, ભાવનગર ૫. સિટી ડીવાયએસ, ભાવનગર ક. પોલીસ ઈન્સપેક્ટરશ્રી , સી- ડિવિઝન				
---	--	--	--	--

	સ્ટેશન, ભાવનગર ૭. પ્રાંત અધિકારીશ્રી (મહેસૂલ) ૮. કમિશનરશ્રી, ભાવનગર નગરપાલિકા ૯. અલીભાઈ સોપારીવાલા (સિતાદાર) ૧૦. હનીફભાઈ ૧૧. સતારભાઈ				
૨	કલેક્ટર, ભાવનગર દ્વારા પસાર કરવામાં આવેલ તારીખ ૪.૨.૧૯૯૩ ના હુકમ સામે ઘાંચીવાડ મેમણ જમાત ટ્રસ્ટ દ્વારા દાખલ કરવામાં આવેલ અપીલ.		અતિરિક્ત મુખ્ય સચિવ (એડિશનલ ચીફ સેક્રેટરી), મહેસૂલ વિભાગ	કલેક્ટર, ભાવનગર દ્વારા પસાર કરાયેલ તારીખ ૪.૨.૧૯૯૩ ના હુકમને પડકારતા	તારીખ ૩૦.૫.૧૯૯૮ ના હુકમથી એવા ગ્રાઉન્ડ (આધાર) પર રદ કરવામાં આવી કે આ બાબત ૧૯૯૮ ના રેગ્યુલર સિવિલ સૂટ નં. ૧૩ માં અગાઉથી જ પડકારવામાં આવેલ છે.
૩	ઘાંચીવાડ મેમણ જમાત તેના ટ્રસ્ટીઓ	રેગ્યુલર સિવિલ સૂટ નં.	સિવિલ જજ સીનિયર ડિવિઝન,	• દાવો કરેલ જમીન ટ્રસ્ટની સંપૂર્ણ/માલિ	• તારીખ ૩૦.૫.૧૯૯૮ ના

મારફતે	૧૩/૧૯૯૮	ભાવનગર	કીની મિલકત છે તેવી જાહેરાત માંગતા.	અતિરિક્ત મુખ્ય સચિવ, મહેસૂલ વિભાગના હુકમને પડકારવા માટે સુધારાની માંગણી કરતી અરજી (એકિઝબિટ ૭૭) તારીખ ૧૨.૨.૧૯૯૮ ના હુકમથી નાંજૂર કરવામાં આવી હતી.
૧. અબ્દુલ મજીદ કાસમભાઈ મેમણ			• કલેક્ટરના તારીખ ૪.૨.૧૯૯૩ ના હુકમને પડકારતા.	• પ્રથમ સ્ટે (મધ્યવર્તી મનાઈહુકમ) અરજી તારીખ ૨૨.૬.૨૦૦૧ ના હુકમથી નાંજૂર કરવામાં આવી હતી.
૨. અનવર હાજીહુસેન બોરડીવાલા			• અતિરિક્ત મુખ્ય સચિવ, મહેસૂલ વિભાગ દ્વારા પસાર કરાયેલ તારીખ ૩૦.૫.૧૯૯૮ ના હુકમને પડકારવા માટે પ્લેન્ટ (દાવા અરજી) માં સુધારો કરવાની પરવાનગી માંગતી અરજી (એકિઝબિટ ૭૭) દાખલ કરવામાં આવી હતી.	• બીજી સ્ટે (મનાઈહુકમ) અરજી તારીખ ૫.૫.૨૦૦૯ ના હુકમથી નાંજૂર કરવામાં આવી હતી.
૩. ફારુકભાઈ અલ્લા રખાભાઈ અઢિયા				• તારીખ ૧૮.૧૨.૨૦૧૮ ના
૪. ઉમરભાઈ અબુબકરભાઈ ટીનવાલા				
૫. મુશ્તાકભાઈ અલીભાઈ શેખ				
૬. અહેમદભાઈ યુસુફભાઈ લોટા				
વિરુદ્ધ				
૧. ગુજરાત રાજ્ય				
૨. કલેક્ટરશ્રી, ભાવનગર				

	૩. મામલતદાર શ્રી, ભાવનગર જ. ડિસ્ટ્રિક્ટ લેન્ડ રેકૉર્ડ ઓફિસ અને સિટી સર્વે ઓફિસર પ. સુત્રી મુસ્લિમ સમાજ				હુકમથી દાવ નો નિકાલ કરવામાં આવ્યો (Suit disposed of) – સી.પી.સી. ના ઓર્ડર ૭, રૂલ ૧૦ ના સાધનો/જોગવાઈઓ મુજબ પરત કરવાનો હુકમ કરાયો.
		સિવિલ રિવિઝન એપિલિકેશન નં. ૪૧૧/૧૯૯૯	ગુજરાત હાઇકોર્ટ	સિવિલ જજ (એસ.ડી.) દ્વારા ૧૯૯૮ ના આરસીએસનં . ૧૩ માં સુધારો માંગતી એકિઝબિટ ૭૭ નાંજૂર કરતા પસાર કરાયેલ તારીખ ૧૨.૨.૧૯૯૯ ના હુકમને પડકારતા.	તારીખ ૨૭.૬.૨૦૦૨ ના હુકમથી ગ્રાહ્ય રાખવામાં આવી (Allowed), જેથી ૧૯૯૮ ના આરસીએસનં . ૧૩ માં સુધારો કરવાની પરવાનગી આપવામાં આવી.
		સિવિલ મિસે. અપીલ નં. ૬૧/૨૦૦૧	ડિસ્ટ્રિક્ટ કોર્ટ, ભાવનગર	૧૯૯૮ ના આરસીએસ નં. ૧૩ માં સિવિલ જજ (એસ.ડી.), ભાવનગર દ્વારા પસાર કરાયેલ	તારીખ ૧૨.૪.૨૦૦૨ ના હુકમથી રદ/ખારીજ કરવામાં આવી

				તારીખ ૨૨.૬.૨૦૦ ૧ ના હુકમને પડકારતા	
		સિવિલ રિવિઝન એપિલકેશન નં. ૫૨૨/૨૦૦ ૨	ગુજરાત હાઈકોર્ટ	સિવિલ મિસે. અપીલ નં. ૬૧/૨૦૦૧ માં ડિસ્ટ્રિક્ટ કોર્ટ, ભાવનગર દ્વારા પસાર કરાયેલ તારીખ ૧૨.૪.૨૦૦ ૨ ના હુકમને પડકારતા.	સી.પી.સી. ની કલમ ૧૧૫ ના સુધારાને ધ્યાનમાં રાખીને ટકાઉપણા ના ધોરણે તારીખ ૩૦.૧૦.૨૦ ૦૨ ના હુકમથી નાંજૂર કરવામાં આવી.
		સિવિલ મિસે. અપીલ નં. ૫૮/૨૦૦૯	ડિસ્ટ્રિક્ટ કોર્ટ, ભાવનગર	૧૯૯૮ ના આરસીએસ નં. ૧૩ માં સિવિલ જજ (એસ.ડી.), ભાવનગર દ્વારા પસાર કરાયેલ તારીખ ૫.૫.૨૦૦૯ ના હુકમને પડકારતા	પક્ષકારોને ચથાવત સ્થિતિ જાળવી રાખવાનો નિર્દેશ આપતો તારીખ ૪.૮.૨૦૧૧ નો હુકમ પસાર કરાયો.
		સિવિલ મિસે. એપિલકેશન નં. ૬/૨૦૧૯	સિવિલ જજ સીનિયર ડિવિઝન, ભાવનગર	સી.પી.સી. ના ઓર્ડર જી રૂલ ૧ હેઠળ તારીખ ૧૮.૧૨.૨૦ ૧૮ ના હુકમની પુનઃસમીક્ષા માંગતા અને	પેલિંગ (અનિર્ણિત) (આગામી તારીખ - ૨૦.૩.૨૦૨ ૧)

				એવી પ્રાર્થના સાથે કે ૧૯૯૮ ના આરસીએસ નં. ૧૩ ને સી.પી.સી. ના ઓર્ડર ૭ રૂલ ૧૦ હેઠળ પરત કરવાના બદલે વક્ફ બોર્ડ માં ટ્રાન્સફર (તબદીલ) કરવામાં આવે.	
૪.	ઘાંચીવાડ મેમણ જમાત તેના ટ્રસ્ટીઓ મારફતે ૧. અબ્દુલ મજીદ કાસમભાઈ મેમણ ૨. અનવર હાજીહુસેન બોરડીવાલા ૩. ફારુકભાઈ અદા રખાભાઈ અદિયા ૪. ઉમરભાઈ અબુબકરભાઈ ટીનવાલા ૫.	રેગ્યુલર સિવિલ સૂટ નં. ૭૫૨/૨૦૦૨	સિવિલ જજ સીનિયર ડિવિઝન, ભાવનગર	મામલતદાર, ભાવનગર દ્વારા પસાર કરાયેલ તારીખ ૨૪.૧૨.૨૦૦૨ ના હુકમને પડકારતો જાહેરનામા અને મનાઈહુકમ માટેનો દાવો.	પેન્ટિંગ (અનિર્ણિત) (આગામી તારીખ - ૨૦.૩.૨૦૨૧)

	ઈકબાલભાઈ આરબ ક. અહેમદભાઈ યુસુફભાઈ લોટા વિરુદ્ધ ૧. ગુજરાત રાજ્ય ૨. મામલતદાર શ્રી, ભાવનગર ૩. કલેક્ટરશ્રી, ભાવનગર જ. ડિસ્ટ્રિક્ટ લેન્ડ રેકૉર્ડ ઓફિસ અને સિટી સર્વે ઓફિસર પ. સુત્રી મુસ્લિમ સમાજ				
પ.	ઘાંચીવાડ મેમણ જમાત અને તેના ટ્રસ્ટીઓ ૧. અબ્દુલ મજીદ	રેગ્યુલર સિવિલ સૂટ નં. ૪૧૫/૨૦૦ ૮	સિવિલ જજ સીનિયર ડિવિઝન, ભાવનગર	• એવો આક્ષેપ કરતા કે સત્તાવાળાઓ દ્વારા કરવામાં આવેલી કાર્યવાહી એ	પેન્ટિંગ (અનિર્ણિત) (આગામી તારીખ - ૨૦.૩.૨૦૨ ૧)

	કાસમભાઈ મેમણ ૨. અનવર હાજીહુસેન બોરડીવાલા			૧૯૯૮ ના આરસીએસ નં. ૧૩ અને ૧૯૯૨ ના આરસીએસ નં. ૭૫૨ માં કોર્ટ દ્વારા આપવામાં આવેલા વચગાળાના મનાઈદુકમ નો ભંગ છે.	
	૩. ફારુકભાઈ અદા રખાભાઈ અદિયા ૪. ઉમરભાઈ અબુબકરભાઈ ટીનવાલા ૫. ઈકબાલભાઈ આરબ ૬. અહેમદભાઈ યુસુફભાઈ લોટા વિરુદ્ધ ૧. ગુજરાત રાજ્ય ૨. કલેક્ટરશ્રી, ભાવનગર			• સદર જમીનમાંથી પસાર થતા ૨૧ મીટર રસ્તાના બાંધકામ સંદર્ભે પૂર્વસ્થિતિ પુનઃસ્થાપિત કરવા માંગણી.	

	૩. મામલતદાર શ્રી, ભાવનગર				
	૪. કમિશનરશ્રી, ભાવનગર નગરપાલિકા				
જમીનના ભાડુઆતો દ્વારા શરૂ કરવામાં આવેલી કાર્યવાહી** (**હાઇકોર્ટ સમક્ષના અરજદારો સિવાયના ભાડુઆતો, જો અલગથી સ્પષ્ટ ન કરાયું હોય તો)					
૬.	તાજમહમદ હસનભાઈ વિરુદ્ધ ૧. ગુજરાત રાજ્ય ૨. કલેક્ટર ૩. સિટી મામલતદાર ૪. કમિશનર	રેગ્યુલર સિવિલ સૂટ નં. ૨૪૪/૧૯૯ ૯	સિવિલ જજ સીનિયર ડિવિઝન, ભાવનગર	વિગતો ઉપલબ્ધ નથી	નિયમ અનુસાર નિકાલ કરાયો
૭.	ઈસ્માઈલભાઈ ઈબ્રાહિમભાઈ ધીવાલા વિરુદ્ધ ૧. ગુજરાત રાજ્ય	રેગ્યુલર સિવિલ સૂટ નં. ૭૫૩/૨૦૦ ૨	સિવિલ જજ સીનિયર ડિવિઝન, ભાવનગર	વિગતો ઉપલબ્ધ નથી	બિન- મુદત/ ગેરહાજરીના કારણે રદ કરાયો

	૨. કલેક્ટર ૩. સિટી મામલતદાર ૪. સુન્ની મુસ્લિમ સમાજ				
૮.	૧. શબ્બીરભાઈ સત્તારભાઈ લાખાણી ૨. હિમાલયા આઈસ ફેક્ટરી રજિ.	રેગ્યુલર સિવિલ સૂટ નં. ૭૫૫/૨૦૦૨	સિવિલ જજ સીનિયર ડિવિઝન, ભાવનગર	• વાદીઓ કાયદેસરના ભાડુઆતો છે તેવી જાહેરાત (Declaration) માંગતા.	પેર્નિંગ (અનિર્ણિત) (આગામી તારીખ - ૨૦.૩.૨૦૨૧)
	૩. અબ્દુલ્લામિયાં દાદામિયાં ૪. સફીભાઈ અહમદભાઈ ૫. ઈબ્રાહિમભાઈ હસનભાઈ ૬. રમેશભાઈ જે. મહેતા ૭. મોહમ્મદઆરિફભાઈ એ. કાદરભાઈ ૮. મેમણ હાજી ઉસ્માન	દાખલ કર્યાની તારીખ: ૩૦.૧૨.૨૦૦૨ <u>નોંધ:</u> દાઈકોર્ટ સમક્ષના અરજદારી નં. ૩૧ એ આરસીએસ નં. ૭૫૫/૨૦૦૨ માં વાદી નં. ૬ છે.		• કબજો ખાલી કરાવવા સામે મનાઈહુકમ (Injunction) માંગતા. • કલેક્ટરના તારીખ ૪.૨.૧૯૯૩ ના હુકમને પડકારતા. • અતિરિક્ત મુખ્ય સચિવ, મહેસૂલ વિભાગ દ્વારા પસાર કરાયેલ તારીખ ૩૦.૫.૧૯૯૮ ના હુકમને	

	હાજી જાનમોહમ્મદ ૯. મેમણ મોહમ્મદભાઈ જુસબભાઈ ૧૦. શેખ તાજમોહમ્મદ હસનભાઈ ૧૧. મેમણ યુસુફભાઈ ઉસ્માનભાઈ ૧૨. ઉસ્માનભાઈ રેડિયેટર વિરુદ્ધ ૧. ગુજરાત રાજ્ય ૨. કલેક્ટર, ભાવનગર ૩. સ્પેશિયલ સેક્રેટરી ૪. મામલતદાર, ભાવનગર ૫. સુન્ની મુસ્લિમ સમાજ			પડકારતા. • મામલતદાર, ભાવનગર દ્વારા પસાર કરાયેલ તારીખ ૨૪.૧૨.૨૦ ૦૨ ના દુકમને પડકારતા.	
૯.	અબ્દુલહાજી	રેગ્યુલર	સિવિલ જજ	• વાદી	પેઝિંગ

	હારુનભાઈ વિરુદ્ધ ૧. રાજ્ય સરકાર ૨. કલેક્ટર, ભાવનગર ૩. સ્પેશિયલ સેક્રેટરી, ગુજરાત રાજ્ય ૪. મામલતદાર, ભાવનગર	સિવિલ સૂટ નં. ૩/૨૦૦૩	સીનિયર ડિવિઝન, ભાવનગર	કાયદેસરના ભાડુઆત છે તેવી જાહેરાત (Declaration) માંગતા. - કબજો ખાલી કરાવવા સામે મનાઈહુકમ માંગતા. - કલેક્ટરના તારીખ ૪.૨.૧૯૯૩ ના હુકમને પડકારતા. - અતિરિક્ત મુખ્ય સચિવ દ્વારા પસાર કરાયેલ તારીખ ૩૦.૫.૧૯૯ ૮ ના હુકમને પડકારતા.	(અનિર્ણિત) (આગામી તારીખ - ૨૦.૩.૨૦૨ ૧)
	પ. સુન્ની મુસ્લિમ સમાજ			મહેસૂલ વિભાગ. મામલતદાર, ભાવનગર દ્વારા પસાર કરાયેલ તારીખ ૨૪.૧૨.૨૦ ૦૨ ના હુકમને	

				પડકારતા.	
૧૦.	૧. અબ્દુલખાલિ દ અબ્દુલકાદર ૨. હાજીભાઈ કરીમભાઈ ૩. અહમદ હસનભાઈ ૪. ગુંજન રમેશભાઈ મહેતા વિરુદ્ધ ૧. ગુજરાત રાજ્ય ૨. કલેક્ટર, ભાવનગર ૩. સ્પેશિયલ સેક્રેટરી, ગુજરાત રાજ્ય ૪. મામલતદાર, ભાવનગર ૫. સુન્ની મુસ્લિમ સમાજ	રેગ્યુલર સિવિલ સૂટ નં. ૪/૨૦૦૩	સિવિલ જજ સીનિયર ડિવિઝન, ભાવનગર	• વાદીઓ કાયદેસરના ભાડુઆતો છે તેવી જાહેરાત (Declaration) માંગતા. • કબજો ખાલી કરાવવા સામે મનાઈહુકમ માંગતા. • કલેક્ટરના તારીખ ૪.૨.૧૯૯૩ ના હુકમને પડકારતા. • અતિરિક્ત મુખ્ય સચિવ, મહેસૂલ વિભાગ દ્વારા પસાર કરાયેલ તારીખ ૩૦.૫.૧૯૯૮ ના હુકમને પડકારતા. • મામલતદાર, ભાવનગર દ્વારા પસાર કરાયેલ તારીખ ૨૪.૧૨.૨૦૦૨ ના હુકમને	પેઝિંગ (અનિર્ણિત) (આગામી તારીખ - ૨૦.૩.૨૦૨૧)

				પડકારતા.	
૧૧.	૧. ગુલામહુસેન ઈબ્રાહિમભાઈ ૨. મોહમ્મદરફીક ગુલામહુસેન વિરુદ્ધ ૧. ગુજરાત રાજ્ય ૨. કલેક્ટર, ભાવનગર ૩. સ્પેશિયલ સેક્રેટરી, ગુજરાત રાજ્ય ૪. મામલતદાર, ભાવનગર સીટી ૫. સુત્રી મુસ્લિમ સમાજ	રેગ્યુલર સિવિલ સૂટ નં. ૭/૨૦૦૩	સિવિલ જજ સીનિયર ડિવિઝન, ભાવનગર	- વાદીઓ કાયદેસરના ભાડુઆતો છે તેવી જાહેરાત માંગતા. - કબજો ખાલી કરાવવા સામે મનાઈકુકમ માંગતા.	પેઝિંગ (અનિર્ણિત) (આગામી તારીખ - ૨૦.૩.૨૦૨૧)
૧૨.	૧. અબ્દુલરઝાક ઈબ્રાહિમભાઈ ૨. મોહમ્મદ ઈકબાલ ગુલામહુસેન	રેગ્યુલર સિવિલ સૂટ નં. ૮/૨૦૦૩	સિવિલ જજ સીનિયર ડિવિઝન, ભાવનગર	વાદીઓ કાયદેસરના ભાડુઆતો છે તેવી જાહેરાત માંગતા.	પેઝિંગ (અનિર્ણિત) (આગામી તારીખ - ૨૦.૩.૨૦૨૧)

	વિરુદ્ધ ૧. ગુજરાત રાજ્ય ૨. કલેક્ટર, ભાવનગર ૩. સ્પેશિયલ સેક્રેટરી, ગુજરાત રાજ્ય ૪. મામલતદાર, ભાવનગર સીટી ૫. સુન્ની મુસ્લિમ સમાજ	નોંધ: હાઈકોર્ટ સમક્ષના અરજદાર નં. ૩૦ એ આરસીએસનં. ૮/૨૦૦૩ માં વાદી નં. ૧ છે.		કબજો ખાલી કરાવવા સામે મનાઈહુકમ (Injunction) માંગતા.	
૧૩.	૧. અઝીઝભાઈ અહમદભાઈ ૨. યાકુબ ખાન પઠાણ વિરુદ્ધ ૧. ગુજરાત રાજ્ય ૨. કલેક્ટર, ભાવનગર ૩. સ્પેશિયલ સેક્રેટરી, ગુજરાત રાજ્ય	રેગ્યુલર સિવિલ સૂટ નં. ૧૮/૨૦૦૩	સિવિલ જજ સીનિયર ડિવિઝન, ભાવનગર	- વાદીઓ કાયદેસરના ભાડુઆતો છે તેવી જાહેરાત (Declaration) માંગતા. - કબજો ખાલી કરાવવા સામે મનાઈહુકમ માંગતા. - કલેક્ટરના તારીખ ૪.૨.૧૯૯૩ ના હુકમને પડકારતા.	પેઝિંગ (અનિર્ણિત) (આગામી તારીખ - ૨૦.૩.૨૦૨૧)

	જ. મામલતદાર, ભાવનગર સીટી પ. સુત્રી મુસ્લિમ સમાજ			- અતિરિક્ત મુખ્ય સચિવ, મહેસૂલ વિભાગ દ્વારા પસાર કરાયેલ તારીખ ૩૦.૫.૧૯૯૮ ના હુકમને પડકારતા. - મામલતદાર, ભાવનગર દ્વારા પસાર કરાયેલ તારીખ ૨૪.૧૨.૨૦૦૨ ના હુકમને પડકારતા.	
૧૪.	૧. ગુલામહુસેન ઈબ્રાહિમભાઈ ૨. અબ્દુલરઝાક ઈબ્રાહિમભાઈ ૩. મોહમ્મદરફીક ગુલામહુસેન વિરુદ્ધ ૧. ગુજરાત રાજ્ય	રેગ્યુલર સિવિલ સૂટ નં. ૧૯/૨૦૦૩ નોંધ: હાઈકોર્ટ સમક્ષના અરજદાર નં. ૩૨ એ આરસીએસનં ૧૯/૨૦૦૩ માં વાદી નં. ૨ છે.	સિવિલ જજ સીનિયર ડિવિઝન, ભાવનગર	- વાદીઓ કાયદેસરના ભાડુઆતો છે તેવી જાહેરાત માંગતા. - કબજો ખાલી કરાવવા સામે મનાઈહુકમ માંગતા.	પેન્ડિંગ (અનિર્ણિત) (આગામી તારીખ - ૨૦.૩.૨૦૨૧)

	૨. કલેક્ટર, ભાવનગર ૩. સ્પેશિયલ સેક્રેટરી, ગુજરાત રાજ્ય ૪. મામલતદાર, ભાવનગર સીટી				
	૫. સુન્ની મુસ્લિમ સમાજ				
૧૫.	૧. મહમદહનીફ અબ્દુલસતાર ૨. ઈરફાનભાઈ અશરફભાઈ લાખાણી ૩. ઈબ્રાહિમભાઈ અહમદભાઈ લોટા વિરુદ્ધ ૧. ગુજરાત રાજ્ય ૨. કલેક્ટર, ભાવનગર ૩. સ્પેશિયલ સેક્રેટરી,	રેગ્યુલર સિવિલ સૂટ નં. ૨૧/૨૦૦૩	સિવિલ જજ સીનિયર ડિવિઝન, ભાવનગર	વિગતો ઉપલબ્ધ નથી	બિન- મુદત/ ગેરહાજરીના કારણે રદ કરાયો

	ગુજરાત રાજ્ય જ. મામલતદાર, ભાવનગર સીટી				
૧૬.	૧. સતારભાઈ કાસમભાઈ દરિયા ૨. રોશનબેન કાસમ વિરુદ્ધ ૧. ગુજરાત રાજ્ય ૨. કલેક્ટર, ભાવનગર ૩. સ્પેશિયલ સેક્રેટરી, ગુજરાત રાજ્ય જ. મામલતદાર, ભાવનગર સીટી પ. સુન્ની મુસ્લિમ સમાજ	રેગ્યુલર સિવિલ સૂટ નં. ૨૨/૨૦૦૩	સિવિલ જજ સીનિયર ડિવિઝન, ભાવનગર	- વાદીઓ કાયદેસરના ભાડુઆતો છે તેવી જાહેરાત (Declaration) માંગતા. - કબજો ખાલી કરાવવા સામે મનાઈફેક્ટમ માંગતા. - કલેક્ટરના તારીખ ૪.૨.૧૯૯૩ ના હુકમને પડકારતા. - અતિરિક્ત મુખ્ય સચિવ, મહેસૂલ વિભાગ દ્વારા પસાર કરાયેલ તારીખ ૩૦.૫.૧૯૯૮ ના હુકમને પડકારતા. - મામલતદાર, ભાવનગર	પેઝિંગ (અનિર્ણિત) (આગામી તારીખ - ૨૦.૩.૨૦૨૧)

				દ્વારા પસાર કરાયેલ તારીખ ૨૪.૧૨.૨૦૦૨ ના હુકમને પડકારતા.	
૧૭.	જુસબભાઈ અહમદભાઈ વિરુદ્ધ ૧. ગુજરાત રાજ્ય ૨. કલેક્ટર, ભાવનગર	રેગ્યુલર સિવિલ સૂટ નં. ૩૬/૨૦૦૩	સિવિલ જજ સીનિયર ડિવિઝન, ભાવનગર	- વાદીઓ કાયદેસરના ભાડુઆતો છે તેવી જાહેરાત માંગતા. - કબજો ખાલી કરાવવા સામે મનાઈહુકમ માંગતા.	પેઝિંગ (અનિર્ણિત) (આગામી તારીખ – ૨૦.૩.૨૦૨૧)
	૩. સ્પેશિયલ સેક્રેટરી, ગુજરાત રાજ્ય ૪. મામલતદાર, ભાવનગર સીટી ૫. સુત્રી મુસ્લિમ સમાજ			- કલેક્ટરના તારીખ ૪.૨.૧૯૯૩ ના હુકમને પડકારતા. - અતિરિક્ત મુખ્ય સચિવ, મહેસૂલ વિભાગ દ્વારા પસાર કરાયેલ તારીખ ૩૦.૫.૧૯૯૮ ના હુકમને પડકારતા. - મામલતદાર, ભાવનગર	

				જ્ઞાપના પસાર કરાયેલ તારીખ ૨૪.૧૨.૨૦ ૦૨ ના હુકમને પડકારતા.	
૧૮.	૧. અજીતભાઈ ઈસ્માઈલભાઈ સોલંકી ૨. અબ્દુલભાઈ પીરભાઈ સોલંકી ૩. યાસીનભાઈ મુર્તુજાભાઈ મલેક વિરુદ્ધ ૧. ગુજરાત રાજ્ય ૨. કલેક્ટર ૩. ગુજરાત રાજ્ય (સ્પેશિયલ સેક્રેટરી) ૪. સિટી મામલતદાર	રેગ્યુલર સિવિલ સૂટ નં. ૩૯/૨૦૦૩	સિવિલ જજ સીનિયર ડિવિઝન, ભાવનગર	વિગતો ઉપલબ્ધ નથી	બિન- મુદત/ ગેરહાજરીના કારણે રદ કરાયો

૧૪. તેથી, વિદ્વાન સહાયક સરકારી વકીલ શ્રી મીત ઠક્કરે રજૂઆત કરી હતી કે વર્તમાન કેસમાં રાજ્યને વમળમાં ખેંચીને કાયદાની પ્રક્રિયાનો બહુવિધ દુરુપયોગ થઈ રહ્યો છે એટલું જ નહીં, પરંતુ રાજ્ય ટ્રસ્ટને તેના માલિકીના અધિકારોથી વંચિત કરીને અને ભાવનગરના જિલ્લા કલેક્ટરના જ.ર.૧૯૯૦ ના આદેશ દ્વારા રાજ્યમાં તેને સોંપવામાં સંપૂર્ણપણે ન્યાયી છે, જેને અધિક મુખ્ય સચિવ દ્વારા પણ સમર્થન આપવામાં આવ્યું હતું.તેમણે વિદ્વાન એકલ ન્યાયાધીશ દ્વારા પસાર કરાયેલા વચગાળાના આદેશના અનુસરણમાં વિદ્વાન એકલ ન્યાયાધીશ સમક્ષ આ તમામ ભાડૂતો દ્વારા આપવામાં આવેલા ઉપક્રમો તરફ પણ કોર્ટનું ધ્યાન દોર્યું હતું (કોરમ:ડી. પી. બુચ, જે.) ૩૦.૧૨.૨૦૦૨ પર, જેમાં, તેમના ઉપક્રમોના પેરા ૩ દ્વારા, જે રેકૉર્ડ પર રજૂ કરવામાં આવ્યા છે, કારણ કે ભાડૂતોએ અદાલત સમક્ષ રિટ અરજીના નિકાલની તારીખથી એક અઠવાડિયાના સમયગાળાની અંદર ખાલી કબજો સોંપવાનું અથવા વચગાળાની રાહત ખાલી કરવાનું કામ હાથ ધર્યું હતું, જે આ વતી અદાલત દ્વારા પસાર કરી શકાય તેવા કોઈપણ વધુ આદેશ/ઓ ને આધિન છે.તેમણે રજૂઆત કરી હતી કે ૨૩.૯.૨૦૧૬ પર વિદ્વાન સિંગલ જજ દ્વારા રિટ પિટિશનને બરતરફ કર્યા પછી ભાડૂતોએ ક્યારેય ઉપરોક્ત ઉપક્રમનું પાલન કર્યું નથી.

૧૫. શ્રી મીત ઠક્કર, વિદ્વાન સહાયક સરકારી પ્લીડરે પણ જિલ્લા કલેક્ટર દ્વારા જ.ર.૧૯૯૦ પર પસાર કરાયેલા આદેશને આ આધાર પર ન્યાયી ઠેરવવાની માંગ

કરી હતી કે જે જમીનનો પ્રશ્ન છે તે હંમેશા ફક્ત 'કબ્રસ્તાન' (કબ્રસ્તાન) ના હેતુ માટે જ ઉપયોગમાં લેવા માટે બંધાયેલો છે અને તેથી, દુકાનના નિર્માણ અને વિવિધ ભાડૂતોને ભાડે આપવાના રૂપમાં તેનો વ્યાવસાયિક ઉપયોગ આવા હેતુના ઉદ્દેશ્યમાં હતો, જેના માટે સંબંધિત જમીન તેમને ટ્રસ્ટને આપવામાં આવી હતી અને રાજ્યને 'સનદ' અથવા અનુદાનમાં લાદવામાં આવેલી શરતોને ધ્યાનમાં લીધા વિના જમીન મહેસૂલ સંહિતાની કલમ ૩૮ હેઠળ જમીન ફરી શરૂ કરવાની સત્તા આપવામાં આવી હતી. ૧૮૮૫ નો કાયદો અને તેનો ઉપયોગ ઉપર ટાંકવામાં આવેલા સરકારી ઠરાવ ૧૨.૯.૧૯૮૯ ને ધ્યાનમાં રાખીને રાજ્ય દ્વારા યોગ્ય માનવામાં આવતા જાહેર હેતુઓ માટે કરો.

૧૬. તેથી, વિદ્વાન સહાયક સરકારી વકીલ શ્રી મીત ઠક્કરે રજૂઆત કરી હતી કે ઉપરોક્ત આધારો અને વાંધાઓ પર, વિદ્વાન એકલ ન્યાયાધીશે રિટ અરજીને ફગાવી દેવાનું વાજબી ઠેરવ્યું હતું અને ભાડૂતો દ્વારા દાખલ કરવામાં આવેલી હાલની ઇન્ડ્રા કોર્ટ અપીલ પણ કોઈપણ યોગ્યતા વિનાની હોવાથી તેને બરતરફ કરી શકાય છે.

૧૭. આ મુકદ્દમામાં હજી એક અન્ય ખૂણો છે જે સામાવાળા સુન્ની મુસ્લિમ સમાજ, ભાવનગર દ્વારા ઉમેરવામાં આવ્યો હતો, જે એક અલગ સંપ્રદાય છે, જેને આ જમીન મૂળરૂપે કબ્રસ્તાન (કબ્રસ્તાન) ના હેતુ માટે આપવામાં આવી હતી

અને અપીલકર્તા વતી હાજર રહેલા વિદ્વાન વકીલ શ્રી એ. એસ. અસ્થાવદીએ રજૂઆત કરી હતી કે તેઓ વિદ્વાન સહાયક સરકારી વકીલની દલીલોને ટેકો આપે છે અને તેમણે ભારતના બંધારણની કલમ ૨૨૬ (૩) હેઠળ ઉપરોક્ત પક્ષ સુન્ની મુસ્લિમ સમાજ દ્વારા દાખલ કરવામાં આવેલી અરજી તરફ કોર્ટનું ધ્યાન દોર્યું હતું. ૨૦૦૨ની સ્પેશિયલ સિવિલ એપ્લિકેશન No.૧૨૫૯૪ માં વિદ્વાન સિંગલ જજ દ્વારા, જેમાં તેના પેરા ૯માં, તેમણે ભાડૂતો દ્વારા દાખલ કરાયેલા વિવિધ દીવાની દાવાઓની પેન્ડન્સી તરફ ધ્યાન દોર્યું હતું અને આ વર્તણૂકના આધારે, વચગાળાની રાહત ખાલી થવાને પાત્ર છે. સુન્ની મુસ્લિમ સમાજ દ્વારા દાખલ કરવામાં આવેલી કલમ ૨૨૬ (૩) હેઠળની ઉપરોક્ત અરજીના પરિચ્છેદ ૯ને ભાડૂતો દ્વારા દાખલ કરવામાં આવેલા બાકી મુકદ્દમાનો તૈયાર સંદર્ભ આપવા માટે તૈયાર સંદર્ભ માટે નીચે ટાંકવામાં આવ્યો છે:

“૯. અરજદારોએ માનનીય હાઈકોર્ટ સમક્ષ તમામ તથ્યો જાહેર કર્યા નથી અને નીચે મુજબ છુપાવ્યા છે:

i) અરજદાર નં.૧૬ (સાબિર અબ્દુલ સત્તાર મેમન) અને ૩૧ (રમેશચંદ્ર જયંતીલાલ મહેતા) એ ૪ તારીખે એટલે કે ૩૦.૧૨.૨૦૦૨ એ ૪ વિષય પર અને તે ૪ વિરોધીઓ સામે ભાવનગર કોર્ટમાં સ્ટે ઓર્ડર માટે સિવિલ સ્યુટ દાખલ કર્યો છે.

૨) અરજદાર નં.૪૦ (સાબિરભાઈ હસનભાઈ શેખ) એ પણ સિવિલ સ્યુટ નં.૨૪૫/૯૯ દાખલ કર્યો છે જેને ભાવનગરની નીચલી અદાલત દ્વારા ફગાવી દેવામાં આવ્યો છે.

૩) અન્ય ૧૮ સંલગ્ન ભાડૂતોએ ભાવનગર સિવિલ અદાલતોમાં સમાન વિરોધીઓ સામે સમાન વિષય પર સિવિલ સ્યુટ નં.૭૫૩/૨૦૦૨, ૩ /૨૦૦૩, ૪/૨૦૦૩, ૭/૨૦૦૩, ૮/૨૦૦૩, ૧ ૮/૨૦૦૩, ૧૯/૨૦૦૩, ૨૧/૨૦૦૩ અને ૨૨/૨૦૦૩ દાખલ કર્યા છે.

ઉપર જણાવેલી હકીકતોને ધ્યાનમાં રાખીને અરજદાર માટે પ્રાર્થના કરો ભારતીય બંધારણની કલમ ૨૨૬ (૩) મુજબ અરજદારોની તરફેણમાં આપવામાં આવેલા સ્ટે ઓર્ડરને ખાલી કરવાનો ઔપચારિક આદેશ પસાર કરવો."

૧૮. શ્રી એ. એસ. અસ્થાવાડીએ રજૂઆત કરી હતી કે હાલની અપીલ ફગાવી દેવાને પાત્ર છે.

૧૯. ટ્રસ્ટ વતી હાજર રહેલા વિદ્વાન વકીલ શ્રી એમ. ટી. એમ. હકીમે જોકે ભાડૂતો-અપીલકર્તાઓ-લેખિત અરજદારો માટે જાણીતા પરિષ્ઠ વકીલ શ્રી

ઠાકુર દ્વારા કરવામાં આવેલી દલીલોને સમર્થન આપ્યું હતું અને રજૂઆત કરી હતી કે કબ્રસ્તાન (કબ્રસ્તાન) માટે પ્રશ્નમાં જમીન પર ટ્રસ્ટનો હક અને માલિકીનો અધિકાર સુરક્ષિત રહેવાને પાત્ર છે અને તેમણે એ પણ રજૂઆત કરી હતી કે એક ઓફશૂટ મુકદ્દમામાં, જ્યારે સ્થાનિક મ્યુનિસિપલ કોર્પોરેશન ઉપરોક્ત જમીનમાંથી માર્ગ બાંધવા માંગતું હતું, ત્યારે ટ્રસ્ટે ૧૯૯૭નો સિવિલ સ્યુટ No.૭૬૨ દાખલ કરીને તેનો વિરોધ કર્યો હતો, જેમાં જોકે, મનાઈ હુકમ મંજૂરી આપવામાં આવી ન હતી અને તેથી, ઉપરોક્ત કબરીસ્તાન જમીન દ્વારા નગરપાલિકા દ્વારા ઉપરોક્ત જાહેર રસ્તાનું નિર્માણ કરવામાં આવ્યું હતું.

૨૦. અમે તમામ વિદ્વાન વકીલને સાંભળ્યા છે અને રજૂઆતો અને રેકૉર્ડ પરની સામગ્રી અને બારમાં ટાંકવામાં આવેલા કેસ કાયદાઓ પર અમારી વિચારશીલ વિચારણા કરી છે.

૨૧. ૧૮૯૫ થી ૧૩ થયેલા આ કેસના જટિલ અને લાંબા ઐતિહાસિક મુકદ્દમાના ઇતિહાસને ધ્યાનમાં રાખીને અને સ્વતંત્રતા પછી, રાજ્ય સરકાર અનુસાર, ટ્રસ્ટ દ્વારા કબ્રસ્તાન (કબ્રસ્તાન) જમીનનો ઉપયોગ કરીને તેમના અધિકારોનું ઉદ્ધંધન કરવામાં આવ્યું હતું અને ટ્રસ્ટ દ્વારા ૧૯૯૮ ના સિવિલ સ્યુટની પેન્ડન્સીને ધ્યાનમાં રાખીને ટ્રસ્ટ/ભાડૂતો દ્વારા સમાન રાહત માટે અને ટ્રસ્ટ/ભાડૂતો દ્વારા અન્ય વિવિધ મોટી સંખ્યામાં સિવિલ સ્યુટ, ઉપર ટાંકવામાં

આવેલા કોષ્ટકમાં દર્શાવ્યા મુજબ અને જે નિઃશંકપણે તેમની રિટ પિટિશન અથવા લેટર્સ પેટન્ટ અપીલમાં દાવો કરવામાં આવ્યો છે તે જ અથવા સમાન રાહતનો દાવો કરે છે. આઈ. ડી. ૧ના કલેક્ટરના આદેશ પર આક્ષેપ કરીને અને ઘોષણાત્મક રાહત અને મનાઈ હુકમનો દાવો કરીને, જેનો ટ્રસ્ટના ભાડૂતો દ્વારા અમારી સમક્ષ દાવો કરવામાં આવ્યો છે, અમે પક્ષકારોની હરીફ દલીલોના ગુણદોષો ઉચ્ચારવા માટે ઈચ્છુક નથી, નહીં તો તે ટ્રસ્ટ અને અન્ય સંબંધિત સિવિલ સ્યુટ દ્વારા દાખલ કરવામાં આવેલા ૧૯૯૮ના સિવિલ સ્યુટ No.૧૩ ની સુનાવણીને અસર કરશે.

૨૨. ભાડૂત પર નહીં પણ ટ્રસ્ટને આપવામાં આવેલી ખાલી કરાવવાની નોટિસ પર કોલેટરલ હુમલાની આડમાં, ભાડૂતોએ હાલની રિટ પિટિશન દાખલ કરી છે, તેથી, અમારો દ્રઢ અભિપ્રાય છે કે ભાડૂતો માત્ર ટ્રસ્ટના પ્રવક્તા તરીકે જ કામ કરી રહ્યા હતા.ખાલી કરાવવાની સૂચનાઓ આવા કોઈ ભાડૂતને પણ આપવામાં આવી ન હતી, પરંતુ માત્ર ટ્રસ્ટને જ આપવામાં આવી હતી.ભાડૂતોએ ખોટી રીતે માની લીધું છે કે નોટિસોનો જવાબ આપ્યા વિના અથવા પોતે સક્ષમ અધિકારી સમક્ષ કોઈ વાંધો ઉઠાવ્યા વિના પણ આ અદાલતના રિટ અધિકારક્ષેત્રનો ઉપયોગ કરવા માટે તેમને આપવામાં આવેલી કાર્યવાહીનું કારણ ૧૯૯૮ થી જ છે જ્યારે મામલાતદાર દ્વારા ટ્રસ્ટને આવી પ્રથમ નોટિસ આપવામાં આવી હતી.૨૦૦૨માં ટ્રસ્ટને આપવામાં આવેલી નોટિસના આ બીજા રાઉન્ડમાં જ

ભાડૂત ઝરના એક જૂથે ૨૦૦૨ની સ્પેશિયલ સિવિલ એપિલિકેશન No.૧૨૫૯૪ નામની વર્તમાન રિટ પિટિશન દાખલ કરી હતી.બંને પ્રકારની કાર્યવાહીમાં વાદીઓ અને અરજદારો સહિત કેટલાક ભાડૂતોને વિવિધ અદાલતો અને ફોરમમાં કાર્યવાહીને ગુણાકાર કરીને કાયદાની પ્રક્રિયાનો દુરુપયોગ કરવાની મંજૂરી આપી શકાતી નથી.અન્ય ભાડૂતો પણ પક્ષકાર તરીકે ખૂબ જ સારી રીતે જોડાઈ શક્યા હોત અથવા ટ્રસ્ટના અધિકાર ઉપરાંત તેમના વ્યવસાયના અધિકારની સુરક્ષા માટે ૧૯૯૮ ના સિવિલ સ્યુટ નં.૧૩ અને અન્ય દાવાઓમાં પણ હસ્તક્ષેપની માંગ કરી શક્યા હોત, પરંતુ તેમાંના કેટલાકએ સિવિલ સ્યુટ દાખલ કર્યા હતા અને કેટલાકએ પ્રેઝન્ટ રિટ પિટિશન દાખલ કરી હતી, પરંતુ તેમાંથી કોઈએ ટ્રસ્ટ દ્વારા જ સ્થાપિત યોગ્ય મંચ અને યોગ્ય સિવિલ કાર્યવાહીમાં જોડાવાનું પસંદ કર્યું ન હતું. ૧૯૯૮નો સિવિલ સ્યુટ No.૧૩ અને અન્ય ભાડૂતો.

૨૩. વિદ્વાન વરિષ્ઠ વકીલ શ્રી મિહિર ઠાકુરે તેને 'હર્ડ મૂવમેન્ટ' તરીકે વર્ણવવાનું પસંદ કર્યું, અને સમજાવવા માંગ્યું કે તેમાંના કેટલાક વાસ્તવિક આશંકા સાથે આ અદાલતમાં દોડી શકે છે અને તેમના વ્યવસાયિક અધિકારોનું રક્ષણ કરી શકે છે.આ દેખીતી રીતે આકર્ષક પરંતુ અસમર્થનીય દલીલથી પણ આપણે બહુ પ્રભાવિત નથી.કાયદા અનુસાર કામ કરી રહેલા રાજ્ય અને તેના અધિકારીઓને હેરાન કરવા માટે ઘણા દીવાની દાવાઓ અને રિટ કાર્યવાહીમાં કાર્યવાહીને ગુણાકાર કરવાની ચોક્કસપણે ઇરાદાપૂર્વકની યોજના હતી.એક જ જૂથના જુદા

જુદા વ્યક્તિઓ દ્વારા સમયાંતરે નાગરિક દાવાઓ દાખલ કરવા એ પણ પ્રક્રિયાનો દુરુપયોગ છે.

૨૪. અનિવાર્યપણે એક જ કારણ માટે વિવિધ મંચોમાં મુકદ્દમાનું વિખેરવું અને ફેલાવવું અને વાદીઓ દ્વારા દાવો કરાયેલ સમાન અથવા તો સમાન રાહત તેના ગંભીર ઘાટા ભૂખરા વિસ્તાર ધરાવે છે અને સ્વાભાવિક રીતે વિવિધ અદાલતો અથવા ટ્રિબ્યુનલોમાં કાયદાની પ્રક્રિયાનો અપમાનજનક વપરાશકર્તા છે. વિવિધ અદાલતોની અધ્યક્ષતા કરતા ન્યાયાધીશો મનુષ્ય હોય છે અને વિવિધ પ્રકારની સામગ્રી, પુરાવા, દસ્તાવેજો અને દલીલો રજૂ કરે છે, તેઓ એક અથવા બીજી રીતે પ્રભાવિત થઈ શકે છે, પરિણામે આવી વિવિધ અદાલતો દ્વારા વિરોધાભાસી આદેશો પસાર થાય છે અને તે પછી તે વિરોધાભાસી આદેશોને એક સ્પષ્ટ ચુકાદામાં રૂપાંતરિત કરવામાં અને હરીફ દાવાઓને સમાપ્ત કરવામાં અને પછી બાબતના તમામ પાસાઓને આવરી લેતા એક સમાન ચુકાદો અથવા આદેશ રજૂ કરવામાં તમામ અદાલતો અને ખાસ કરીને ઉચ્ચ અદાલતોને વર્ષો અને ઘણો ન્યાયિક સમય લાગે છે.

૨૫. મુકદ્દમા સામાન્ય રીતે ન્યાયિક પદાનુક્રમના નીચલા તબક્કાઓમાંથી ઉપરની તરફ વહેવા જોઈએ પરંતુ તાજેતરના ભૂતકાળમાં, આપણે આવા મુકદ્દમાનો રિવર્સ ડાઉન ફ્લો જોયો છે અને મુકદ્દમાઓ સામાન્ય રીતે પહેલા

ઉચ્ચ બંધારણીય અદાલતોની અસાધારણ સત્તાઓનો ઉપયોગ કરે છે, તેમ છતાં આવા મુકદ્દમા સૌથી નીચલા મંચ પરથી શરૂ કરવા જોઈએ.જો આપણે ફોજદારી બાજુએ જોઈએ તો, ઉચ્ચ અદાલતો રિટ અરજીઓ અને કલમ ૪૮૨ CrP.C થી ભરાઈ ગઈ છે. તપાસ પોલીસ અધિકારીઓને આ મામલે એફઆઈઆર દાખલ કરવા અને કેસની નિષ્પક્ષ તપાસ કરવા માટે નિર્દેશ આપવા માટે પણ અરજીઓ અને તેવી જ રીતે નાગરિક પક્ષો પર જે ઘોષણા અને મનાઈ હુકમ માટેનો સરળ દાવો હોઈ શકે છે તેને પુરાવા અધિનિયમ અનુસાર સાબિત થયેલા સંબંધિત પુરાવા વિના ફરજિયાત નિર્દેશો અને ઘોષણાત્મક રાહત માંગતી રિટ અરજીમાં રૂપાંતરિત કરવામાં આવે છે, પરંતુ સોગંદનામા પર માત્ર રિટ અધિકારક્ષેત્રમાં દાખલ કરવામાં આવે છે જ્યાં ખોટા અને અસ્પષ્ટ સોગંદનામાઓ ભરવામાં આવે છે.બંધારણીય અદાલતોની સત્તાઓ અસાધારણ અને ઘણી બહેતર હોવાથી તેમાં કોઈ શંકા નથી, પરંતુ તેનો ઉપયોગ સાવચેતીપૂર્વક અને પસંદ કરેલા કેટલાક કિસ્સાઓમાં થવો જોઈએ અને આવા તમામ પ્રકારના કેસોમાં સામાન્ય ઉપાય તરીકે નહીં.આ તે છે જે 'ડોક્ટર વિસ્ફોટ' માં પરિણમે છે જેને સાફ કરવા માટે આપણે બધા સંઘર્ષ કરીએ છીએ અને તે પ્રક્રિયામાં વિલંબ થવાનું નિશ્ચિત છે.

૨૬. અદાલતના વ્યવસ્થાપન અને કેસોના કેસ ફોલો મેનેજમેન્ટે માત્ર સામાન્ય મુદ્દાઓ સાથે સંકળાયેલા કેસો પર સામાન્ય ચુકાદાઓ આપવા માટે સામાન્ય મુદ્દાઓ સાથે સંકળાયેલા કેસોના એકીકરણ અને વર્ગીકરણની કાળજી લેવી

જોઈએ નહીં, પરંતુ અદાલતોએ પ્રાથમિક અને પ્રારંભિક સ્તરે તપાસ કરવા માટે પણ સભાન રહેવું જોઈએ કે શું અરજદારો દ્વારા લાગુ કરાયેલ અસાધારણ અધિકારક્ષેત્ર યોગ્ય છે કે નહીં અને શું તેમને નીચલા યોગ્ય ફોરમ, અદાલતો અથવા ટ્રિબ્યુનલ્સમાં વૈકલ્પિક ઉપાયમાં ફેરવી શકાય છે કે નહીં.

૨૭. તે કાયદાની સારી રીતે સ્થાપિત સ્થિતિ છે કે રિટ અધિકારક્ષેત્ર માત્ર નીચલા અધિકારીઓ, અદાલતો અથવા ટ્રિબ્યુનલ્સના અંતિમ આદેશો સામે જ લાગુ કરી શકાય છે અને તે પણ જો રિટ અરજદારોને અસરકારક અને વૈકલ્પિક ઉપાય ઉપલબ્ધ ન હોય તો. વૈકલ્પિક ઉપાયો અસરકારક અથવા પર્યાપ્ત હોવાની પરિભાષા એ ક્ષેત્ર છે જ્યાં અદાલતોએ 'ખુદ્દા દરવાજા' નીતિ સાથે ખૂબ ઉદાર બનવાને બદલે વ્યવહારિક અને રૂઢિચુસ્ત દ્રષ્ટિકોણ અપનાવવો પડે છે.

૨૮. આપણી સામેના વર્તમાન કેસમાં, જો કે આપણે ગુજરાત જમીન મહેસૂલ સંહિતા, ૧૮૭૯, જે અગાઉ બોમ્બે જમીન મહેસૂલ સંહિતા, ૧૮૭૯ તરીકે જાણીતી હતી અને ગુજરાત રાજ્યના જન્મ પછીની જોગવાઈઓનું અર્થઘટન કરવાની સફર શરૂ કરી શકીએ છીએ. વર્ષ ૧૯૬૦માં ગુજરાત રાજ્ય માટે અલગ ઉચ્ચ ન્યાયાલયની રચના, એ જ સંહિતા ગુજરાત રાજ્યને લાગુ કરવામાં આવી હતી અને અમારી સમક્ષ રજૂ કરાયેલી કલમ ૩૭, ૩૮, ૬૬ અને ૧૩૩નું અર્થઘટન કરી શકાય છે, પરંતુ આવી શૈક્ષણિક કવાયત માત્ર ત્યારે જ ખોખલા અને શૈક્ષણિક કવાયત રહેશે જ્યાં સુધી પક્ષકારો દ્વારા તથ્યાત્મક પાયો પ્રથમ

સ્થાપિત કરવામાં ન આવે.૧૯૯૮નો દીવાની દાવો અને ઉપર નોંધાયેલા સંબંધિત દીવાની દાવાઓની શ્રેણી દીવાની અદાલતો સમક્ષ પડતર છે, અમારો અભિપ્રાય છે કે જ્યાં સુધી નીચલી અદાલતો આ બાબતને હાથમાં લેતી નથી, ત્યાં સુધી આપણે હકીકતોના મુદ્દાઓ અથવા તો કાયદાના પ્રશ્નો પર પણ કોઈ અભિપ્રાય વ્યક્ત કરવાનું ટાળવું જોઈએ, જે હકીકતોના પ્રશ્નો સાથે જોડાયેલા છે.

૨૯. ભાડૂતોએ ઉપર આપેલી વિગતો અનુસાર વિવિધ અલગ-અલગ દાવાઓ પણ દાખલ કર્યા છે અને ટ્રસ્ટ અથવા ભાડૂતો દ્વારા દાખલ કરવામાં આવેલા તમામ બાકી રહેલા દીવાની દાવાઓની સુનાવણીને એકીકૃત કરવાનો અને તે બધાને એક ટ્રાયલ કોર્ટમાં સોંપવાનો શ્રેષ્ઠ માર્ગ હશે, જેથી સંબંધિત સ્વીકાર્ય પુરાવાના આધારે આ બાબતમાં સામેલ તમામ મુદ્દાઓનો યોગ્ય રીતે ચુકાદો આપવામાં આવે.ભાવનગરના મુખ્ય જિલ્લા ન્યાયાધીશને તે મુજબ આ ક્વાયત હાથ ધરવા વિનંતી કરવામાં આવે છે.

૩૦. તદનુસાર, માત્ર દીવાની દાવાઓ પેન્ડીંગ હોવાના કારણોસર જ નહીં, પરંતુ પક્ષકારોએ દેખીતી રીતે આ અદાલતનો સંપર્ક કર્યો નથી અને તેમના દ્વારા ભૌતિક તથ્યોને દબાવવાનો દોષ છે, તે જ અથવા સમાન રાહત માટે બહુવિધ મુકદ્દમાઓ છે, તેથી અમે કોઈ પણ રીતે આ બાબતમાં દખલ કરવા માંગતા નથી અને અમે પક્ષકારોને નીચે ભાવનગર ખાતેની ટ્રાયલ કોર્ટમાં મોકલીને વર્તમાન

ઈન્ડ્રા કોર્ટ અપીલનો નિકાલ કરીએ છીએ, જેમાં સંબંધિત સંબંધિત જિલ્લા ન્યાયાધીશ, ભાવનગરને આવા તમામ પેન્ડીંગ દીવાની દાવાઓની સુનાવણીને મજબૂત કરવા અને તેને સોંપવા માટે નિર્દેશ આપવામાં આવે છે. કાયદા અનુસાર શક્ય તેટલી ઝડપથી સુનાવણી માટે એક અદાલતમાં જે પક્ષો આ બાબતમાં ટ્રાયલ કોર્ટ સમક્ષ વાદીઓ અથવા પ્રતિવાદીઓની શ્રેણીમાં પક્ષકાર નથી, તેમને પણ ત્યાં એલઆઈને સંયુક્ત કરવાની મંજૂરી આપી શકાય છે.

૩૧. આ અવલોકનો અને નિર્દેશો સાથે, વર્તમાન અપીલનો નિકાલ કરવામાં આવે છે. ૨૦૧૬ની સિવિલ અરજી નંબર ૧નો પણ નિકાલ કરવામાં આવ્યો છે. ખર્ચ અંગે કોઈ હુકમ નથી.

(ડૉ. વિનીત કોઠારી, ન્યાયમૂર્તિ)

(ગીતા ગોપી, ન્યાયમૂર્તિ)

સી. એ. વી. ના ચુકાદાની જાહેરાત પછી, શ્રી મિહિર ઠાકુર, વિદ્વાન વરિષ્ઠ વકીલ અને અપીલકર્તાઓ વતી હાજર રહેલા અન્ય વકીલોએ રજૂઆત કરી હતી કે ભાડૂતોનો કબજો લાંબા સમયથી અને સિવિલ કોર્ટ સમક્ષ પડતર દીવાની

દાવાઓમાંથી એકમાં હોવાથી, ટ્રાયલ કોર્ટ દ્વારા યથાવત્ આદેશ પણ આપવામાં આવ્યો છે, તેથી, પક્ષકારોને માન્ય ટ્રાયલ કોર્ટ સમક્ષ મનાઈ હુકમ માટે અરજી કરવા માટે આપવામાં આવતી સ્વતંત્રતાને આધિન છ અઠવાડિયાના સમયગાળા માટે યથાવત્ સ્થિતિ જાળવી શકાય છે અને ટ્રાયલ કોર્ટને તેના પર વિચાર કરવા અને યોગ્ય આદેશો પસાર કરવા માટે મુક્ત કરી શકાય છે. પ્રતિવાદીઓ અને રાજ્યને પણ સાંભળવું.

ઉપરોક્ત પ્રાર્થના વાજબી લાગે છે.તેથી, અમે નિર્દેશ આપીએ છીએ કે સંબંધિત મિલકતની યથાવત્ સ્થિતિ પક્ષો દ્વારા આજથી છ અઠવાડિયાના સમયગાળા માટે જાળવવામાં આવશે અને પક્ષકારો દ્વારા દાખલ કરવામાં આવેલી અરજીઓ પર વિચારણા કરવા માટે ટ્રાયલ કોર્ટ માટે તે ખુલ્લું રહેશે અને ટ્રાયલ કોર્ટ કાયદા અનુસાર યોગ્ય આદેશો પસાર કરવા માટે સ્વતંત્ર રહેશે.

અમે આગળ નિર્દેશ આપી શકીએ છીએ કે આ મિલકતને લગતા તમામ દીવાની દાવાઓની તમામ સુનાવણીઓ એક અદાલત અથવા ફોરમમાં રહેશે અને બે અથવા વધુ ફોરમ દ્વારા આદેશોના કોઈપણ સંઘર્ષને ટાળવા માટે કોઈપણ રીતે અલગ કરવામાં આવશે નહીં.

(ડૉ. વિનીત કોઠારી,ન્યાયમૂર્તિ)

(ગીતા ગોપી, ન્યાયમૂર્તિ)

વિષય:—ભાવનગરમાં આવેલી ટ્રસ્ટની જમીન/દુકાનોના કાયદેસર ભાડૂઆતો હોવાના અધિકાર અને જિલ્લા કલેક્ટર દ્વારા જમીન શ્રીસરકાર કરવાનો આદેશ તથા નોટિસ સામે દાખલ કરાયેલી લેટર્સ પેટન્ટ અપીલનો નિકાલ.

This judgment has been translated using AI Tool – SUVAS.

=====

અસ્વીકરણ: સ્થાનિક ભાષામાં અનુવાદિત આ ચુકાદા/હુકમનો હેતુ પક્ષકારોને તેમની ભાષામાં જાણકારી ઉપલબ્ધ કરાવવા માત્રનો છે અને તેનો અન્યથા ઉપયોગ થઈ શકશે નહિ. અન્ય તમામ વ્યવહારિક તેમજ સરકારી ઉદ્દેશો માટે મૂળ અંગ્રેજી ચુકાદો/હુકમ જ પ્રમાણિત અને માન્ય રહેશે.

DISCLAIMER: *The translated judgment in vernacular language is meant for the restricted use of the litigant to understand it in his/ her language and may not be used for any other purpose. For all practical and official purposes, the English version of the judgment shall be authentic and shall hold the field for the purpose of execution and implementation.*